KURIER WILEŃSKI

20-21 października 2026 r. Nr 120 (19775) Cena 1,00 euro www.kurierwilenski.lt

W numerze

Trump nie nałożył sankcji na Rosję. Chce postępu w negocjacjach »2

Polska i Litwa zacieśniają sojusz »8-9

Incydent na granicy z Białorusią. Łotwa alarmuje, Mińsk zaprzecza »12-13

Ruszył 20. Festiwal Filmu Polskiego »22-23

Leciał do Rosji, rozbił się na Litwie. Ekspert: Reagować, ale nie panikować

Rejon poswolski, niedaleko miejsca wybuchu drona. Na miejscu zdarzenia funkcjonariusze ograniczyli ruch Fot. ELTA

Eksplozja drona oraz próba podpalenia infrastruktury Starlink są elementami wojny rosyjsko-ukraińskiej — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" uważa ekspert ds. wojskowości Darius Antanaitis. Rosja jest zainteresowana konfrontacją z nami, ale teraz nie ma odpowiednich możliwości ekonomicznych i militarnych. »6-7

Rekompensaty za ogrzewanie. Kto otrzyma pomoc? »11

ISSN 1392-0405

Więcej pieniędzy na zdrowie, ale kolejki zostaną »14

eprasa.pl 85a2df28eb

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin
Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski"
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis"
Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
MIDAS

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

Trump nie nałożył sankcji na Rosję. Chce „wielkich postępów" w negocjacjach

Donald Trump wprowadził i od razu zawiesił sankcje wobec Rosji zapisane w tzw. ustawie Grahama — wcześniej walka w Kongresie USA o nią trwała niemal dwa lata. Prezydent USA uzasadnia to chęcią zatrzymania Rosji przy stole negocjacyjnym.

W piątek 16 października prezydent USA Donald Trump podpisał rozporządzenie zawieszające wejście w życie sankcji i ceł na Rosję przewidzianych przez uchwaloną we wrześniu ub. roku ustawę im. już zmarłego senatora Lindseya Grahama.

WPROWADZIŁ I ZAWIESIŁ

Skorzystał z furtki pozostawionej mu przez Kongres — zawieszenie jest bezterminowe i w praktyce oznacza, że sytuacja pozostała taka, jak przed uchwaleniem prawa.

Ustawa nakładała na prezydenta obowiązek wprowadzenia 500-procentowych ceł na towary z Rosji oraz ceł w wysokości do 100 proc. na towary z pięciu największych importerów rosyjskiej ropy i gazu, a także państw umożliwiających Rosji obchodzenie sankcji. Trump formalnie ogłosił nałożenie ceł zgodnie z nakazem prawa, lecz natychmiast je zawiesił.

„Negocjuję pokój w wojnie między Rosją a Ukrainą i nie chcę robić niczego, co mogłoby nierozsądnie odciągnąć Rosję od stołu negocjacyjnego" — napisał Trump na platformie Truth Social. Dodał, że nowe sankcje może wprowadzić później, a czynione są „ogromne postępy", w tym negocjacje w sprawie zakładników.

WIELOGŁOS W ADMINISTRACJI TRUMPA

Uzasadnienia decyzji Trumpa rozmijają się jednak ze sobą w zależności od przedstawiciela administracji. Sekretarz stanu Marco Rubio mówił o 60-dniowym okresie analizy wpływu ceł na gospodarkę światową. Minister finansów Scott Bessent powtórzył ten argument, choć podpisane rozporządzenie nie wymienia żadnego dwumiesięcznego okresu. Minister energii Chris Wright przedstawił z kolei zawieszenie sankcji na rosyjski olej napędowy jako formę nacisku na Moskwę.

„Rosja nie ma oleju napędowego na eksport. Jedynym sposobem na pozyskanie dodatkowego oleju napędowego jest stonowanie konfliktu z Ukrainą. Musi albo doprowadzić do zawieszenia broni w sektorze energetycznym, albo zakończyć wojnę, albo ograniczyć wysiłki wojenne" — powiedział Wright w rozmowie z CNN.

Sam Trump w tym samym czasie chwalił Rosję za „wysyłanie milionów baryłek oleju napędowego na cały świat po niskiej cenie" i atakował prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego za ukraińskie ataki na rosyjskie rafinerie.

„Zełenski nie przejmuje się tym i szczerze mówiąc, biorąc pod uwagę wszystkie pieniądze, które Europa mu daje, nie chce zakończyć tej wojny i prawdopodobnie nigdy nie chciał" — napisał Trump na Truth Social.

POSUNIĘCIE W OGNIU KRYTYKI

Wołodymyr Zełenski w niedzielnym wywiadzie dla NBC mówił, że ma nadzieję, że Trump nie stanął po stronie Rosji, ostrzegając, że taki ruch byłby „historycznym błędem". Wcześniej Zełenski został przez dziennikarzy zapytany, czy w obliczu niskich notowań Trumpa nie został wskazany jako kozioł ofiarny. Prezydent Ukrainy długo zwlekał z odpowiedzią, po czym uśmiechnął się i powiedział „to jest moja odpowiedź" — a więc nie skomentował wprost.

Krytycznie o poczynaniach Trumpa wypowiada się Richard Nephew, były urzędnik Departamentu Stanu i ekspert ds. sankcji. Jego zdaniem Trump prawdopodobnie użyje przepisów ustawy Grahama, lecz nie w celu, dla którego została uchwalona.

„Podejrzewam, że Biuro Przedstawiciela USA ds. Handlu będzie teraz grozić jej zastosowaniem wobec państw, o ile nie zgodzą się na ustępstwa handlowe na rzecz USA niezwiązane z Rosją" — powiedział Nephew w rozmowie z PAP.

Zwrócił uwagę, że zgodnie z przepisami ustawy wystarczy, że na terytorium danego kraju działa handlarz rosyjską ropą, by USA mogły nałożyć cła sięgające 100 proc. — dotyczy to również Polski. „To nie jest sposób, by Rosja poniosła koszty swoich zbrodni na Ukrainie" — dodał ekspert, oceniając, że Trump „jest po stronie Rosji i ma nadzieję, że wygra ona tę wojnę". Zastrzegł, że nie może tego udowodnić, ale na to wskazuje retoryka i działania prezydenta, więc to „uzasadniona teza". ■

Opr. A.K. na podst. PAP, mat. pras.

eprasa.pl 85a2df28eb

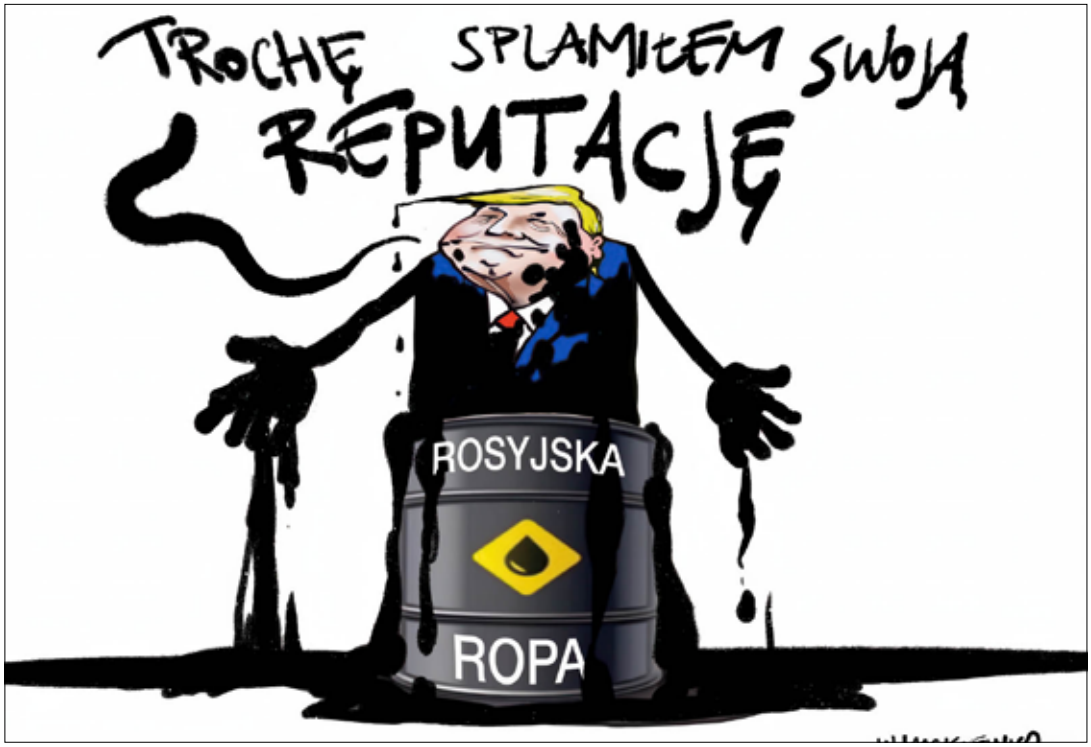

Rys. Władysław Mickiewicz

Czytelniku, zgłoś swojego kandydata!

W Plebiscycie Czytelników „Kuriera Wileńskiego" „Polak Roku 2026" ruszył pierwszy etap, etap zgłaszania.

Zgłosić kandydata do tytułu „Polaka Roku 2026" może każdy dowolną drogą: pocztą lub na e-mail reklama@kurierwilenski.lt. Zgłosić można dowolną liczbę nazwisk, ale musi być podane uzasadnienie. Ze zgłoszeń Kapituła Plebiscytu wybierze dziesiątkę finalistów, którzy zawalczą o tytuł „Polaka Roku".

Nie czekaj, **zgłoszenia są przyjmowane do 31 października tego roku!**

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego" „Polak Roku" honoruje szczególnie zasłużonych dla polskości na Litwie w dziedzinie oświaty, kultury, duchowości, nauki czy innej.

Po trafieniu na listę dziesięciu finalistów, nominat musi zdobyć najwięcej łącznie głosów Kapituły Plebiscytu oraz Czytelników.

Zwycięzca będzie ogłoszony i nagrodzony na początku roku 2027.

Imieniny

20 października
Apollona, Artemiusza, Aureliusza, Aurory, Budzisława, Felicjana, Ireny, Jerzego, Marii, Witalisa, Żywii

21 października
Bernarda, Celiny, Dacjusza, Dobromiła, Elżbiety, Hilariona, Jakuba, Karola, Klementyna, Pelagii, Pelagiusza, Piotra, Urszuli, Wszebora, Zotyka

Cytat dnia

„Nasza sytuacja geopolityczna nie pozwala nam na oszczędzanie kosztem Funduszu Wsparcia Mediów, dlatego w obecnych liczbach widzimy tam znaczną ilość dodatkowych pieniędzy" — oświadczył minister kultury Litwy Lukas Alsys.

Liczba dnia

30 tys.

osób uczestniczyło w Marsylii w ograbianiu sklepów — poinformowała w niedzielę prefektura policji departamentu Delta Rodanu. W tej liczbie 8 tys. stanowili sprawcy zamieszek. W sobotę we Francji odbyły się demonstracje pod hasłami protestu przeciwko rosnącym kosztom życia.

eprasa.pl 85a2df28eb

Gala „Auksinės krivūlės”: rejon wileński nagrodzony w dwóch kategoriach

15 października w sali Litewskiej Państwowej Orkiestry Symfonicznej w Wilnie odbyła się 21. gala wręczenia nagród Litewskiego Związku Samorządów „Auksinės krivūlės” („Złote Krzywuły”). Wśród wyróżnionych samorządów znalazł się Samorząd Rejonu Wileńskiego, który zdobył aż dwa wysokie wyróżnienia – w nominacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych „Za przywództwo w umacnianiu bezpieczeństwa mieszkańców i gotowości cywilnej” oraz w nominacji Litewskiej Konfederacji Przemysłowców „Za znaczący wkład w umacnianie współpracy samorządu i biznesu”.

Mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz (po lewej) oraz minister spraw wewnętrznych Martynas Katelynas podczas wręczenia nagrody „Auksinė krivūlė” **Fot. vrsa.lt**

PRZYWÓDZTWO W UMACNIANIU OCHRONY CYWILNEJ

Odbierając nagrody, mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz podkreślił, że odporność i gotowość samorządu najlepiej kształtuje doświadczenie zdobyte podczas stawiania czoła niecodziennym wyzwaniom.

„Od pierwszych dni obecnej kadencji w rejonie wileńskim musieliśmy zmierzyć się z poważnymi kryzysami – od potężnego ataku cybernetycznego po skutki nawałnicy. Te trudne doświadczenia dały nam ważną lekcję: wszelkie wyzwania można pokonać jedynie poprzez ścisłą współpracę międzyinstytucjonalną oraz otwarty dialog z mieszkańcami. Naszym wspólnym celem jest budowanie silnego, odpornego samorządu, który skutecznie służy ludziom. Dziękuję całemu zespołowi, pracownikom administracji oraz placówek, którzy w najtrudniejszych chwilach zapewnili niezbędną pomoc mieszkańcom rejonu” – powiedział R. Duchniewicz.

Dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Vansavičius podkreśla, że skuteczna ochrona cywilna to nie tylko infrastruktura, lecz przede wszystkim sprawne reagowanie w sytuacjach kryzysowych i dbanie o bezpieczeństwo mieszkańców. Zaznacza, że nagroda w dziedzinie ochrony cywilnej to wyraz uznania za systematyczną pracę i zespołowy wysiłek. Powstanie Wydziału Ochrony Cywilnej podniosło poziom gotowości rejonu – jego specjaliści szkolą społeczności placówek oświatowych i publicznych, a samorząd bierze udział w ćwiczeniach z zakresu ochrony cywilnej oraz ściśle współpracuje ze służbami. Ponadto rejon aktywnie dąży do rozbudowy sieci ukryć.

TRWAŁY DIALOG ZE SPOŁECZNOŚCIĄ BIZNESOWĄ

Odnosząc się do drugiego wyróżnienia – za umacnianie partnerstwa między samorządem a biznesem – mer rejonu wileńskiego R. Duchniewicz podkreślił, że konstruktywny dialog stanowi fundament zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Zaznaczył, że ścisła współpraca biznesu i samorządu napędza rozwój całego regionu. Choć głównym obowiązkiem samorządu jest reprezentowanie interesów społecznych, to dzięki otwartej dyskusji wszelkie kwestie można rozwiązać przy wspólnym stole. Mer podziękował Litewskiej Konfederacji Przemysłowców za przyznane wyróżnienie, a zespołowi samorządowemu – za tworzenie nowych form współpracy oraz otwartość na inicjatywy biznesowe.

Rejon wileński konsekwentnie umacnia swoją pozycję jako terytorium otwarte na biznes – powstają tu nowe firmy, a przedsiębiorstwa z innych regionów coraz chętniej przenoszą swoją działalność. W 2025 roku po raz pierwszy na poziomie samorządowym utworzono trójstronną Radę Rozwoju Biznesu Samorządu Rejonu Wileńskiego, łączącą przedstawicieli samorządu, przedsiębiorców i lokalnej społeczności. Samorząd aktywnie wspiera sektor małych i średnich przedsiębiorstw poprzez pomoc finansową ze specjalnego funduszu. Środki na ten cel systematycznie rosną – w ciągu dwóch lat wsparcie zwiększyło się dwukrotnie: z 50 tys. euro w 2023 roku do 100 tys. euro w 2025 roku.

17 STATUETEK DLA NAJLEPSZYCH SAMORZĄDÓW

Podczas tegorocznej gali wręczono łącznie 17 statuetek „Auksinė krivūlė” przyznanych przez ministerstwa oraz przedstawicieli biznesu i instytucji unijnych za kluczowe inicjatywy na rzecz rozwoju regionów.

Samorząd Rejonu Wileńskiego sięgał po prestiżową nagrodę już czterokrotnie – m.in. w 2025 roku, zdobywając nominację Ministerstwa Komunikacji za rozbudowę bezpiecznej infrastruktury transportowej. ■

Stronę przygotowano
na podstawie informacji
Samorządu Rejonu Wileńskiego

eprasa.pl 85a2df28eb

OŚWIETLENIE Wilno pożyczy od NIB 10 mln

Północny Bank Inwestycyjny (NIB) udzieli do 10 mln euro kredytu na modernizację oświetlenia ulicznego w Wilnie. Umowę z 12-letnim okresem spłaty podpisała stołeczna grupa energetyczna Miesto gijos. Pieniądze trafią na wymianę słupów w latach 2025–2027, którą przeprowadzi spółka zależna Vilniaus apšvietimas. Obecna infrastruktura służy miastu od blisko pół wieku. Nowe modułowe, wielofunkcyjne słupy mają działać ok. 30 lat, a potrzeba ich będzie mniej. Projekt jest częścią programu modernizacji wartego 20 mln euro.

OPIEKA Pacjenci krytykują reformę usług

Organizacje pacjentów i organizacje pozarządowe zarzucają rządowi brak koncepcji reformy opieki długoterminowej oraz brak dialogu. W poniedziałek 19 października na konferencji w Sejmie zwołanej przez konserwatystki Jurgitę Sejonienė i Paulė Kuzmickienė, krytykowano m.in. planowane opłaty pacjentów, groźne dla emerytów. We wrześniu dwa ministerstwa zapowiedziały model „jednego okienka", łączący usługi socjalne i opiekuńcze. Projekt ma trafić do Sejmu w listopadzie, zmiany mają obowiązywać od stycznia 2029 r.

OLITA Strzały i zniszczone BMW

W sobotę 17 października ok. godz. 23 na podwórze domu przy ul. Ulonų w Olicie (Alytus) wjechało BMW. Wysiadło z niego czterech młodych mężczyzn, znanych gospodarzowi z widzenia. Zniszczyli stojące na podwórzu BMW 525D, wybili przednią szybę i szybę od strony kierowcy. Kilkakrotnie strzelili też w powietrze z przedmiotu przypominającego broń palną, po czym odjechali. O zdarzeniu poinformował w poniedziałek 19 października Departament Policji.

NAUKA Przewodniczący Rady CERN na Litwie

W poniedziałek 19 października z dwudniową wizytą na Litwę przybył przewodniczący Rady CERN Costas Fountas. Rozmowy dotyczą starań kraju o pełne członkostwo w organizacji, o które Litwa oficjalnie wystąpiła. Gość spotka się z prezydentem Gitanasem Nausėdą, przewodniczącym Sejmu Juozasem Olekasem, premierem Mindaugasem Sinkevičiusem oraz środowiskiem naukowym. We wtorek 20 października wystąpi na Litewskim Forum Naukowym i wygłosi wykład na Uniwersytecie Wileńskim. Litwa jest członkiem stowarzyszonym CERN od 2018 r.

SZPIEG? Podejrzany o kradzież tajemnic państwowych

Funkcjonariusze Zarządu ds. Immunitetu Departamentu Policji i Litewskiego Biura Policji Kryminalnej zatrzymali mieszkańca Wilna. Jest podejrzany o kradzież tajnych informacji służbowych i przekazywanie ich osobom trzecim. W jego domu, miejscu pracy i pojazdach zabezpieczono m.in. urządzenia elektroniczne, które mogły służyć do rejestrowania i gromadzenia danych. Podejrzany usłyszał zarzuty nielegalnego używania środków technicznych do zbierania informacji oraz kradzieży danych objętych tajemnicą służbową. Śledztwo nadzoruje Prokuratura Generalna.

WIŁKOMIERZ Nieletni pobili dwunastolatka

W niedzielę 18 października ok. godz. 19 przy ul. Vienkiemio w Wiłkomierzu (Ukmergė) grupa nieletnich pobiła i okradła 12-letniego chłopca. Sprawę zgłosiła policji jego matka. Według niej napastników było prawdopodobnie czterech, a zabrali dziecku czapkę i rękawiczki. Poszkodowany po udzieleniu pomocy medycznej leczy się ambulatoryjnie. Wszczęto postępowanie przedsądowe, jak poinformował w poniedziałek Departament Policji.

SNORAS Sąd znów przesłuchuje Antonowa

W poniedziałek 19 października Sąd Apelacyjny Litwy kontynuuje przesłuchanie Władimira Antonowa, byłego udziałowca upadłego banku Snoras. Antonow przekonuje, że środki banku wykorzystywano, by ratować jego płynność. W listopadzie 2025 r. Sąd Okręgowy w Wilnie skazał zaocznie jego i Raimondasa Baranauskasa na po 10,5 roku więzienia, m.in. za przywłaszczenie mienia wartego 509 mln euro. 30 czerwca Antonow przyznał się do winy. Od 2 lipca odbywa karę na podstawie nieprawomocnego jeszcze wyroku.

ENERGIA Prąd był prawie dwukrotnie droższy

W dniach 12-18 października średnia hurtowa cena energii elektrycznej w litewskiej strefie Nord Pool i Epex Spot wzrosła o 97 proc., do 159 euro za MWh, podał w poniedziałek Litgrid. Tyle samo płacono na Łotwie, a w Estonii 120 euro. Produkcja z wiatraków spadła o 51 proc. Lokalne elektrownie wytworzyły o 32 proc. mniej prądu i pokryły 59 proc. zapotrzebowania. Import wzrósł o 66 proc., do 139 GWh, głównie ze Szwecji i Łotwy. Na cenę wpłynęły też wysokie ceny u sąsiadów.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, mat. pras.; Fot. CERN

eprasa.pl 85a2df28eb

Leciał do Rosji, rozbił się na Litwie. Ekspert: Reagować, ale nie panikować

Eksplozja drona oraz próba podpalenia infrastruktury Starlink są elementami wojny rosyjsko-ukraińskiej — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" uważa ekspert ds. wojskowości Darius Antanaitis.

Antoni Radczenko

Rosja jest zainteresowana konfrontacją z nami, ale teraz nie ma odpowiednich możliwości ekonomicznych i militarnych.

Na Litwie, w miniony weekend, doszło do dwóch niebezpiecznych incydentów. Litewskie Siły Zbrojne poinformowały w niedzielę rano, że na północy Litwy rozbił się ukraiński dron. Natomiast w nocy z soboty na niedzielę w Wilnie doszło do próby podpalenia anten i infrastruktury bazowej zapewniającej łączność w systemie Starlink. W poniedziałek prezydent Litwy spotkał się z szefostwem wojska i służb specjalnych.

JEST CHĘĆ, ALE BRAK MOŻLIWOŚCI

Prezydent kraju, komentując rozbicie się dronu, oświadczył, że wojna Rosji z Ukrainą przenosi się na wschodnią flankę NATO. „Dziś rano myśliwce NATO stacjonujące w bazie lotniczej w Szawlach ponownie zostały poderwane w powietrze po tym, jak niezidentyfikowany obiekt wtargnął w litewską przestrzeń powietrzną" — oświadczył w niedzielę Gitanas Nausėda.

Czy faktycznie mamy do czynienia z początkiem konfrontacji na linii Rosja-NATO?

— Aby doszło do wojny, muszą być zainteresowane obie strony albo jedna strona nie może osiągnąć swoich celów środkami politycznymi. W obecnej sytuacji w konfrontacji jest zainteresowana tylko jedna ze stron, czyli Rosja. Rosja potrzebuje krajów bałtyckich i Finlandii, aby mieć wyjście na Ocean Atlantycki po to, by mogła handlować swymi zasobami naturalnymi. Rosja ma chęć, ale czy posiada również możliwości gospodarcze, wojskowe i polityczne? Moim zdaniem nie. O wiele mocniejszym graczem są Chiny. Jednak Chiny w tym wypadku nie są zainteresowane, aby w Europie lub w krajach NATO powstało napięcie — analizuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Darius Antanaitis, ekspert ds. wojskowości oraz major rezerwy Litewskich Sił Zbrojnych.

UKRAINA PRZEPRASZA

Według wstępnej informacji dron prawdopodobnie wleciał na Litwę z terytorium Polski. Minister ochrony kraju Robertas Kaunas poinformował, że w litewską przestrzeń powietrzną wleciał ukraiński dron, który był wykorzystywany do ataku na Petersburg, lecz został przekierowany wskutek działania rosyjskich systemów walki elektronicznej. „Ukraińcy przepraszają za ten incydent, ponieważ celem ataku był Petersburg" — podkreślił szef resortu.

W niedzielę rano doszło do jednego z największych ataków ukraińskich dronów na terytorium Rosji. Celem ataku ukraińskich bezzałogowców stały się terminal naftowy i centrum danych w Petersburgu oraz obwodzie leningradzkim. Lotnisko Pułkowo ze względu na atak przez ponad siedem godzin nie przyjmowało ani nie odprawiało rejsów.

Sprawę drona skomentował również premier Litwy. „Oczywiste jest, że system ostrzegania zadziałał, ale nie do końca idealnie, ponieważ — według mojej wiedzy — komunikaty ostrzegawcze zaczęły się pojawiać dopiero od regionu kowieńskiego, choć zgodnie z posiadanymi przez nas informacjami i danymi radarowymi dron wleciał w przestrzeń powietrzną naszego kraju od strony Polski" — zaznaczył Mindaugas Sinkevičius.

Do próby podpalenia infrastruktury Starlink doszło około godziny drugiej w nocy. Według szefa Narodowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (NKVC), Vilmantasa Vitkauskasa, amerykańska firma SpaceX wynajmuje pomieszczenia od litewskiego przedsiębiorstwa. Znajduje się tam infrastruktura Starlink, która w ramach szerszej sieci zapewnia łączność mieszkańcom, przedsiębiorstwom oraz wojsku. Jak zaznaczył Vitkauskas, gdyby podpalenie się powiodło, najprawdopodobniej doszłoby do niewielkich zakłóceń w łączności. Dodał jednak, że podobnych stacji jest więcej.

7.>>

Musimy reagować na tego typu incydenty, ale na pewno nie warto panikować — twierdzi Darius Antanaitis **Fot. Julius Kalinskas, ELTA**

eprasa.pl 85a2df28eb

Gitanas Nausėda oświadczył, że wojna Rosji z Ukrainą przenosi się na wschodnią flankę NATO **Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA**

6.>>

KONTYNUACJA WOJNY HYBRYDOWEJ

Darius Antanaitis sądzi, że na wydarzenia z weekendu należy patrzeć z perspektywy wojny rosyjsko-ukraińskiej.

— Podpalenie infrastruktury Starlink jest potrzebne Rosji nie po to, by nas drażnić, tylko po to, by prowadzić operacje wojskowe w Ukrainie. Dron również nie jest przejawem wojny Rosji z nami, tylko Rosji z Ukrainą. Kiedy mówimy o incydencie na granicy łotewsko-białoruskiej, to w moim przekonaniu jest to element wojny hybrydowej, którą Białoruś prowadzi przeciwko nam od dłuższego czasu. Celem jest podtrzymanie napięcia wśród państw z nią sąsiadujących. Warto przypomnieć sytuację sprzed kilku lat, kiedy na Białorusi stacjonowała terrorystyczna Grupa Wagnera. Wówczas również był duży niepokój, że mogą zaatakować Wilno. Nic takiego się nie stało. Oczywiście musimy reagować na tego typu incydenty, ale na pewno nie warto panikować — podkreśla ekspert.

W nocy z 5 na 6 października na granicy łotewsko-białoruskiej uzbrojeni mężczyźni w maskach próbowali przerzucić grupę 20 nielegalnych migrantów. Później ta sama grupa nielegalnie przekroczyła granicę i ukradła kamery monitoringu po stronie łotewskiej. Przed przybyciem straży granicznej udało im się wrócić na terytorium Białorusi.

W związku z próbą podpalenia sprzętu telekomunikacyjnego Starlink policja wszczęła postępowanie przygotowawcze w sprawie zniszczenia lub uszkodzenia mienia w sposób stwarzający powszechne zagrożenie. Rzecznik Departamentu Policji Ramūnas Matonis wyjaśnił, że śledztwo prowadzone jest na podstawie artykułu Kodeksu Karnego przewidującego odpowiedzialność za zniszczenie lub uszkodzenie mienia w sposób stwarzający powszechne zagrożenie. „Materiały dotyczące incydentu z dronem zostały dołączone do wszczętego już wcześniej i nadal prowadzonego śledztwa w sprawie agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę oraz innych zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych w Ukrainie" — powiedział Matonis.

Premier Mindaugas Sinkevičius powiedział dziennikarzom, że na Litwie zostanie podwyższony poziom gotowości w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej o znaczeniu państwowym. „Podwyższony poziom gotowości oznacza, że do ochrony tych obiektów zostanie skierowanych więcej sił i poświęcona im zostanie większa uwaga. Wiąże się to ze zwiększeniem zaangażowania zarówno środków technicznych, jak i sił fizycznej ochrony tych obiektów" — wyjaśnił szef rządu. ■

MRF MĖDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Sprawa nożownika z Kowna już w sądzie

Sprawa Benasa Mikutavičiusa, oskarżonego o zabójstwo dwóch dziewcząt w Kownie, została przekazana do sądu — poinformowali we wtorek prokuratorzy prowadzący śledztwo.

„Prokurator (...) podjął decyzję o zakończeniu postępowania przygotowawczego i przekazaniu sprawy do sądu po sporządzeniu aktu oskarżenia" — powiedział we wtorek 13 października prokurator naczelny Prokuratury Okręgowej w Kownie Rimas Bradūnas.

„Oskarżony pozostaje w areszcie, jego areszt został ostatnio przedłużony do 4 grudnia, dlatego w najbliższym czasie kwestia środków zabezpieczających nie powinna być rozpatrywana" — stwierdził prokurator Darius Jakutis z Pierwszego Wydziału Ścigania Karnego, który kierował śledztwem.

W grudniu ubiegłego roku Mikutavičius został poddany ekspertyzie psychiatrycznej.

„Jak wszyscy państwo rozumieją, przekazanie aktu oskarżenia oznacza, że rozstrzygnięto kwestię stanu psychicznego oskarżonego i nie stwierdzono potrzeby zastosowania środków medycznych" — powiedział Darius Jakutis.

Według akt, urodzony w 1996 roku Benas Mikutavičius podejrzewany jest o zabicie 4 grudnia 2025 r. w Kownie swojej kuzynki urodzonej w 2003 roku oraz pośredniczki w obrocie nieruchomościami urodzonej w 2001 roku.

Mężczyzna, przy pomocy mieszkańców Kowna, został zatrzymany wieczorem 5 grudnia 2025 r., a następnego dnia sąd zezwolił na jego aresztowanie na okres trzech miesięcy, które później zostało przedłużone. Policja udostępniała wizerunki i dane monitoringu, wspierała też informacyjnie, co pozwoliło mieszkańcom aktywnie włączyć się w obławę.

Podczas posiedzenia sądu w sprawie zastosowania środków zapobiegawczych Benas Mikutavičius przyznał się częściowo do winy.

Opr. A.K. na podst. BNS

eprasa.pl 85a2df28eb

Partnerstwo ważniejsze niż kiedykolwiek. Priorytety polsko-litewskiej współpracy

Bezpieczeństwo wschodniej flanki NATO, dalsze wsparcie Ukrainy i utrzymanie presji na Rosję — to najważniejsze obszary współpracy Polski i Litwy, które zostały omówione podczas spotkania w Warszawie przez premierów Donalda Tuska i Mindaugasa Sinkevičiusa.

Honorata Adamowicz

Szefowie rządów RP i RL potwierdzili znaczenie bliskich relacji obu państw. O politycznym znaczeniu rozmów i wyzwaniach stojących przed Warszawą i Wilnem rozmawia z „Kurierem Wileńskim" dr hab. Aleksandra Kuczyńska-Zonik, politolożka z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Instytutu Europy Środkowej.

— Polska i Litwa zacieśniają partnerstwo strategiczne oparte na wspólnej ocenie zagrożenia ze strony Rosji oraz przekonaniu o konieczności wzmacniania wschodniej flanki NATO i Unii Europejskiej. Relacje między oboma państwami są obecnie bardzo dobre, co podkreślili również premierzy podczas spotkania w Warszawie. Mindaugas Sinkevičius powiedział, że Litwę i Polskę łączą nie tylko sąsiedztwo czy wspólne interesy – podkreślił, że łączy nas strategiczne partnerstwo, które jest dziś ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. Z kolei Donald Tusk zapewnił, że między Warszawą a Wilnem nie ma nawet najmniejszej szczeliny na jakiekolwiek nieporozumienia czy różnice zdań. To jednak deklaracje polityczne. W stosunkach dwustronnych mogą pojawić się nieporozumienia, jednak nie powinny one przesłaniać kierunku strategicznej współpracy obu państw — ocenia dr hab. Aleksandra Kuczyńska-Zonik.

Polska i Litwa powinny jednocześnie podtrzymywać więzi transatlantyckie, rozwijać własne zdolności obronne i przygotowywać się na scenariusz mniej przewidywalnego zaangażowania Waszyngtonu — mówi dr hab. Aleksandra Kuczyńska-Zonik**Fot. archiwum pryw. A.K.Z.**

BEZPIECZEŃSTWO WSPÓLNYM PRIORYTETEM

Spotkanie premiera RP Donalda Tuska z premierem RL Mindaugasem Sinkevičiusem potwierdziło bliskie relacje obu państw i zbieżność ich interesów strategicznych, szczególnie w obszarze bezpieczeństwa i polityki europejskiej.

— Polska i Litwa opowiadają się za utrzymaniem, a nawet rozszerzeniem sankcji UE wobec Rosji. Będą dążyć do koordynowania stanowisk na forum europejskim. Ważnym obszarem współpracy pozostaje ochrona wschodniej flanki NATO — wskazuje Aleksandra Kuczyńska-Zonik.

Istotną szansą na wzmocnienie wspólnych priorytetów będzie rozpoczynająca się w styczniu 2027 r. prezydencja Litwy w Radzie Unii Europejskiej. Może ona pomóc w nadaniu większego znaczenia bezpieczeństwu, wsparciu Ukrainy i przeciwdziałaniu zagrożeniom hybrydowym w unijnej agendzie.

— Prezydencja stwarza możliwość wzmocnienia znaczenia bezpieczeństwa, wsparcia Ukrainy i przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym w agendzie UE, co jest korzystne również dla Polski i pozostałych państw bałtyckich. Bezpieczeństwo, wsparcie Ukrainy i konkurencyjność gospodarcza należą do obszarów, w których Wilno i Warszawa dostrzegają wspólne interesy — podkreśla politolożka.

Polska i Litwa uznają dalszą pomoc dla Ukrainy za warunek bezpieczeństwa regionu. Jednocześnie ograniczenia w dostępie Ukrainy do systemu Starlink uwidaczniają ryzyko związane z uzależnieniem od amerykańskiej infrastruktury technologicznej.

— Oba państwa uznają dalszą pomoc dla Kijowa za warunek bezpieczeństwa regionu. Ograniczenia w dostępie Ukrainy do Starlinka uwidaczniają ryzyko zależności od amerykańskiej infrastruktury technologicznej i potrzebę rozwijania alternatywnych rozwiązań — zaznacza Kuczyńska-Zonik.

9.>>

eprasa.pl 85a2df28eb

8.>>

USA — KLUCZOWY SOJUSZNIK, ALE ŹRÓDŁO NIEPEWNOŚCI

Obecność wojskowa Stanów Zjednoczonych pozostaje fundamentem bezpieczeństwa Polski i Litwy. Jednocześnie wypowiedzi prezydenta USA Donalda Trumpa oraz informacje dotyczące dostaw rosyjskiego oleju napędowego rodzą pytania o spójność transatlantyckiej polityki wobec Moskwy.

— Obecność wojskowa USA pozostaje fundamentem bezpieczeństwa Polski i Litwy. Krytyka Wołodymyra Zełenskiego ze strony prezydenta USA oraz informacje o porozumieniu dotyczącym dostaw rosyjskiego oleju napędowego do USA i na rynki światowe rodzą obawy o spójność zachodniej polityki wobec Rosji — wskazuje rozmówczyni „Kuriera Wileńskiego".

Pozytywnym sygnałem dla Litwy jest wznowienie rotacyjnej obecności wojsk amerykańskich. Pełne rozmieszczenie dwóch batalionów, liczących łącznie około tysiąca żołnierzy, zapowiedziano na kolejne tygodnie.

— Polska i Litwa powinny jednocześnie podtrzymywać więzi transatlantyckie, rozwijać własne zdolności obronne i przygotowywać się na scenariusz mniej przewidywalnego zaangażowania Waszyngtonu — podkreśla specjalistka z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Instytutu Europy Środkowej.

HARMONY LINK I TRUDNE KWESTIE W RELACJACH Z UKRAINĄ

Współpraca Polski i Litwy obejmuje również konkretne przedsięwzięcia infrastrukturalne. Jednym z nich jest rozwój połączenia elektroenergetycznego Harmony Link. 8 października 2026 r. Polskie Sieci Elektroenergetyczne (PSE) i litewski operator Litgrid podpisały porozumienie dotyczące punktu połączenia elektroenergetycznego.

— Partnerstwo strategiczne przekłada się na konkretne działania, m.in. rozwój połączenia elektroenergetycznego Harmony Link i współpracę na rzecz ochrony infrastruktury energetycznej. Ponadto ma być rozwijana koordynacja i wzajemne wsparcie w razie zagrożeń dla infrastruktury i dostaw energii — zaznacza ekspertka.

Mimo wspólnych celów strategicznych Polska musi uwzględniać również własne interesy gospodarcze i społeczne.

—W relacjach z Ukrainą wątpliwości dotyczą przede wszystkim polityki historycznej oraz wpływu importu i tranzytu ukraińskiego zboża na konkurencyjność polskich rolników — podsumowuje Aleksandra Kuczyńska-Zonik. ■

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Spotkanie premierów RP i RL w Warszawie potwierdziło zbieżność interesów Polski i Litwy w sprawach bezpieczeństwa, polityki europejskiej, wsparcia Ukrainy i współpracy energetycznej **Fot. Laima Penek, LRV**

Minister Ruginienė o prawach pracowników

Minister opieki socjalnej i pracy Inga Ruginienė wzięła w poniedziałek 19 października udział w posiedzeniu Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów UE w Luksemburgu. Tematem spotkania były m.in. sztuczna inteligencja w pracy, bezpieczne warunki zatrudnienia i prawo do odłączenia się (chodzi o prawo do nieodbierania telefonów i nieśledzenia losów firmy po godzinach pracy czy w czasie urlopu – przyp. red.).

10 mln euro więcej na kulturę

Ministerstwo Kultury chce w 2027 r. przeznaczyć dodatkowo prawie 10 mln euro na instytucje i programy kulturalne. Poinformował o tym w poniedziałek 19 października minister Lukas Alsys. Najwięcej trafi do Litewskiej Rady Kultury, Litewskiego Instytutu Kultury i Funduszu Wspierania Mediów. Ostateczne kwoty nie są jeszcze uzgodnione. Według projektu budżetu płace w kulturze wzrosną o ok. 7,5 proc., czyli o 96-100 euro na rękę. Na remonty, m.in. Pałacu Radziwiłłów, pieniędzy w budżecie zabraknie, więc resort szuka innych źródeł.

System wykrywania dronów w 2027

Minister ochrony kraju Robertas Kaunas liczy, że zintegrowany system wykrywania obiektów w przestrzeni powietrznej zacznie częściowo działać pod koniec 2027 r. Zastrzegł, że wiele zależy od firm, które muszą zaprogramować i połączyć system. Wypowiedź padła po tym, jak w niedzielę 18 października rano z Polski wleciał na Litwę dron. Eksplodował we wsi Juodžionys w rejonie poswolskim, a jego szczątki uszkodziły samochód. Nikt nie ucierpiał. Ukraina potwierdziła, że to był ukraiński dron zagłuszony przez Rosjan i przeprosiła za incydent.

Opr. A.K. na podst. BNS

eprasa.pl 85a2df28eb

Litwa zaczyna spinanie budżetu na 2027 r. W planach podwyżki, ale i deficyt

Projekt budżetu Litwy trafił do Sejmu. Deficyt może przekroczyć limit UE. Jednocześnie krytycy podkreślają, że nie ma za bardzo na to alternatywy. W planach podwyżki dla m.in. służb, nauczycieli i pracowników kultury.

Projekt budżetu Litwy na 2027 r. trafi do Sejmu **Fot. Josvydas Elinskas, ELTA**

GŁOSOWANIE W GRUDNIU

Sejm rozpocznie w tym tygodniu prace nad projektem budżetu na 2027 r. Budżet formalnie przedstawiany jest parlamentowi we wtorek, po czym przez dwa tygodnie nie będą odbywały się posiedzenia plenarne — projekt trafi do komisji i komitetów. Pierwsze czytanie przyniesie wnioski komisji i stanowiska posłów. Ostateczne głosowanie planowane jest na grudzień.

W poniedziałek 19 października, w przeddzień przedstawienia dokumentu, prezydent Gitanas Nausėda spotkał się z przewodniczącym parlamentu Juozasem Olekasem. Ani kancelaria prezydenta, ani gabinet marszałka nie podały szczegółów dotyczących treści rozmowy.

Projekt zakłada dochody budżetu państwa na poziomie 22,2 mld euro, czyli o 5,2 proc. więcej niż w roku bieżącym, oraz wydatki sięgające 27,9 mld euro — wyższe o 1,3 proc. Deficyt sektora publicznego ma wynieść 3,8 proc. PKB, przekraczając unijne kryterium z Maastricht, które wynosi 3 proc.

RÓWNO 5 PROC. PKB NA OBRONĘ

Na obronność zaproponowano ponad 4,8 mld euro, czyli równo 5 proc. PKB. W budżecie przewidziano też podwyżki wynagrodzeń — nauczycielom, funkcjonariuszom służb publicznych i pracownikom kultury o ok. 7,5 proc., a asystentom sędziów i sekretarzom o kolejne 5,7 proc.

Łącznie pochłonie to dodatkowe 315 mln euro. Podstawowa stawka wynagrodzenia dla urzędników wzrośnie o 45 euro — z 1 798 do 1 843 euro. Wynagrodzenie przewodniczącego Sejmu zwiększy się o 220 euro brutto miesięcznie, posła bez funkcji — o 157 euro.

Dług publiczny będzie tymczasem rósł przez kolejne lata. Zgodnie z projektem ma sięgnąć 48,2 proc. PKB w 2026 r.; 50,7 proc. w 2028 r. i 54,3 proc. w 2029 r. — ten wskaźnik jednak nie przekroczy kryterium z Maastricht — progu 60 proc. PKB. Nie należy mylić długu z deficytem. Deficyt określa, o ile dług wzrośnie w danym roku (choć należy uwzględnić też zmieniające się kursy walut, wydatki poza budżetem itp.), a nie — jaki dług Litwa ma ogółem.

„Zgodnie z obecnymi prognozami w 2029 r. dług wyniesie około 54 proc. PKB. To znaczący wzrost. W dużej mierze wynika on z decyzji o szybszym budowaniu potencjału obronnego" — powiedział minister finansów Taurimas Valys podczas konferencji prasowej w piątek 16 października.

Zapewnił zarazem, że po zakończeniu największych zakupów zbrojeniowych i inwestycji infrastrukturalnych, w połączeniu ze wzrostem gospodarczym, pojawią się warunki do obniżenia wskaźnika długu po 2030 r.

W przyszłym roku koszty obsługi długu wzrosną do 1,12 mld euro, w 2028 r. — do 1,35 mld euro, a w 2029 r. — do 1,62 mld euro, według metodologii ministerstwa. Kontroler państwowy szacuje te liczby wyżej, do niemal 2 mld euro za trzy lata. Minister wyjaśnia tę rozbieżność różnicą metodologiczną: „Są to kwestie metodologiczne, które nie zmieniają rzeczywistej wielkości" — podkreślił Valys.

KUBILIUS: „ROSNĄCY DEFICYT NIEPOKOI"

Na rosnący deficyt zwrócił uwagę Andrius Kubilius, komisarz UE ds. obronności, były premier Litwy. „Kryteria (dyscypliny finansowej – przyp. red.) zostały wprowadzone (...) po to, aby państwa mogły utrzymać swoją stabilność finansową, aby były pozytywnie postrzegane na rynkach międzynarodowych i, bez wątpienia, rosnący deficyt budzi niepokój" — powiedział komisarz dziennikarzom w Wilnie 16 października, zastrzegając jednak, że rozumie priorytety rządu.

„Obrona nie jest jedynym priorytetem, ale w obecnych okolicznościach, w jakich żyjemy, naprawdę nie mogę krytykować rządu, który twierdzi, że obecnie obrona jest naprawdę ważnym priorytetem" — zaznaczył były premier.

Komisja Europejska zezwala do 2028 r. na nieuwzględnianie w deficycie wydatków na obronność w wysokości do 1,5 proc. PKB. Litwa negocjuje z Brukselą przedłużenie tego wyjątku. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, mat. pras.

eprasa.pl 85a2df28eb

Rekompensaty za ogrzewanie w Wilnie. Kto może otrzymać pomoc?

Honorata Adamowicz

Mieszkańcy Wilna, którzy z trudem radzą sobie z wysokimi rachunkami za ogrzewanie, mogą ubiegać się o rekompensatę również w sezonie grzewczym 2026-2027. Samorząd szacuje, że pomoc otrzyma ok. 38,5 tys. osób. To o 3,3 tys. więcej niż w poprzednim sezonie. Wsparcie przysługuje zarówno właścicielom mieszkań, jak i najemcom, ale trzeba spełnić określone warunki dotyczące majątku, dochodów i sytuacji życiowej.

PRAWO DO REKOMPENSATY I JEJ WYSOKOŚĆ

— O rekompensatę kosztów ogrzewania mieszkania, ciepłej wody i wody pitnej mogą ubiegać się osoby, które mają zadeklarowane miejsce zamieszkania w danym lokalu lub go wynajmują. Warunkiem jest to, by wartość ich majątku nie przekraczała ustalonego limitu. Pod uwagę brany jest cały posiadany majątek, w tym mieszkania, grunty, samochody, oszczędności, akcje i lokaty. Samo spełnienie kryterium majątkowego nie wystarczy — informuje „Kurier Wileński" Samorząd Miasta Wilna.

Prawo do rekompensaty i jej wysokość to dwie odrębne kwestie. Najpierw samorząd sprawdza, czy dana osoba lub rodzina spełnia warunki określone w przepisach i czy wartość posiadanego majątku mieści się w ustalonym limicie. Dopiero po potwierdzeniu prawa do pomocy obliczana jest jej wysokość.

— Znaczenie mają skład rodziny, jej dochody oraz normatywna powierzchnia mieszkania. Rekompensata obejmuje tę część kosztów ogrzewania, która przekracza 10 proc. różnicy między średnim miesięcznym dochodem osoby lub rodziny a ustaloną wysokością państwowego dochodu wspieranego (VRP) — wyjaśniono w odpowiedzi udzielonej „Kurierowi Wileńskiemu".

Przy obliczaniu pomocy uwzględnia się m.in. wynagrodzenia, emerytury, dochody z działalności indywidualnej, zasiłki dla bezrobotnych i inne świadczenia socjalne, alimenty, dochody z wynajmu lub sprzedaży majątku, dywidendy oraz odsetki.

Rekompensata jest obliczana na podstawie normatywnej powierzchni mieszkania, a nie automatycznie całego jego metrażu. Dlatego nie zawsze obejmuje wszystkie koszty ogrzewania ponoszone przez mieszkańców. Ostateczna kwota zależy od indywidualnej sytuacji wnioskodawcy.

Mieszkańcy Wilna mogą wstępnie oszacować wysokość pomocy za pomocą kalkulatora rekompensaty kosztów ogrzewania udostępnionego przez samorząd.

WNIOSEK MOŻNA ZŁOŻYĆ BEZ WIZYTY W URZĘDZIE

Osoby ubiegające się o rekompensatę nie muszą osobiście odwiedzać samorządu. W Wilnie wniosek można złożyć na kilka sposobów. Samorząd zachęca przede wszystkim do korzystania z możliwości załatwienia formalności na odległość.

Wniosek można złożyć telefonicznie — pod bezpłatnym numerem +370 800 35 545, korzystając z instrukcji automatycznego systemu głosowego. Ta możliwość jest dostępna dla osób, które wcześniej ubiegały się już o pomoc. Można skorzystać z internetu — po zalogowaniu się na konto w Informacyjnym Systemie Pomocy Społecznej dla Rodzin (SPIS): www.spis.lt. Można również wysłać wypełniony wniosek na wymaganym formularzu, podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres sis@vilnius.lt. Udostępniono także system epristatymas.lt. Można także skorzystać z poczty tradycyjnej — na adres: Konstitucijos pr. 3, LT-09308 Wilno. Osobiście natomiast wniosek składać można w Centrum Obsługi Klientów Wydziału Świadczeń Socjalnych Samorządu Miasta Wilna przy Konstitucijos pr. 3. Wcześniej trzeba umówić wizytę na stronie sis-registracija.vilnius.lt lub telefonicznie pod numerem +370 800 35 545.

Rekompensata nie jest przeznaczona wyłącznie dla właścicieli nieruchomości. O pomoc mogą ubiegać się również najemcy, ale muszą spełnić te same ogólne kryteria dotyczące dochodów, majątku i pozostałych warunków. Dodatkowo umowa najmu lokalu mieszkalnego musi być zawarta na piśmie i zarejestrowana w Centrum Rejestrów.

Od 1 maja 2026 r. mieszkańcy Wilna nie mogą otrzymać rekompensaty za zakup węgla kamiennego i torfu. Jak wyjaśnia samorząd, wynika to z zakazu spalania tych paliw w miastach liczących co najmniej 50 tys. mieszkańców. ■

Samorząd szacuje, że w sezonie grzewczym 2026-2027 pomoc otrzyma ok. 38,5 tys. osób **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 85a2df28eb

Nocny incydent na granicy z Białorusią. Łotwa alarmuje, Mińsk zaprzecza

Łotwa poinformowała o wtargnięciu uzbrojonej grupy z terenu Białorusi. Łukaszenka odrzuca wszelkie zarzuty.

Antoni Radczenko

Artur Płokszto w rozmowie z „KW" sądzi, że o incydencie na granicy łotewsko-białoruskiej posiadamy zbyt mało informacji, dlatego trudno ocenić stopień zagrożenia.

Strona łotewska, 7 października, poinformowała, że uzbrojone i zamaskowane osoby z Białorusi próbowały przeprowadzić przez granicę na Łotwę co najmniej 20 nielegalnych migrantów. Groziły łotewskim żołnierzom i popychały migrantów w kierunku granicy. Łotewscy żołnierze udaremnili próbę nielegalnego przekroczenia granicy.

Artur Płokszto twierdzi, że jest zbyt mało informacji o zajściu na granicy łotewsko-białoruskiej

REAKCJA MIŃSKA: TO REŻYSERIA ŁOTYSZY

Kilka godzin później zamaskowane osoby wtargnęły na terytorium Łotwy, uszkodziły szafkę rozdzielczą instalacji elektrycznej i ukradły kamery monitoringu. Przed przybyciem straży granicznej wycofały się z powrotem na Białoruś. Łotewskie siły zbrojne poinformowały, że wspomniane wydarzenie potwierdza, że prowokacje na granicy białoruskiej będą kontynuowane.

Do sprawy odniósł się przywódca Białorusi Aleksander Łukaszenka. „Doskonale wiemy, a mnie już o tym poinformowano, że wszystko to zostało wyreżyserowane przez samych Łotyszy jako spektakl na użytek mediów, mający na celu wyciągnięcie pieniędzy z Unii Europejskiej" — oświadczył białoruski dyktator.

Łukaszenka dodał, że jego kraj nie miał nic wspólnego z wydarzeniem na granicy. „To kompletny absurd. Tego rodzaju operacje, polegające na wtargnięciu na terytorium sąsiedniego państwa, są niemożliwe bez zgody prezydenta. Nie wydałem żadnego takiego zezwolenia. A zatem żadnych takich operacji nie przeprowadzono. Wiem to na pewno" — podkreślił prezydent Białorusi.

ZA WCZEŚNIE NA WNIOSKI

Na incydent na Łotwie zareagowała Litwa. Szef litewskiego MSW Martynas Katelynas oświadczył tego samego dnia, że na granicy litewsko-rosyjskiej straż graniczną wesprze wojsko. Katelynas podkreślił, że sytuacja na granicy jest obecnie spokojna, a skierowanie żołnierzy ma charakter prewencyjny.

— Po pierwsze, nie wiem co tam się zdarzyło. Jest tylko jedna informacja, że byli niezidentyfikowani osobnicy z bronią. Nie ma informacji, co to była za broń. Z podanej informacji wynika, że nie było żadnych strzałów. Więc całkiem możliwe, że to nie była prawdziwa broń. Prezydent Białorusi oświadczył, że absolutnie nie mają z tym nic wspólnego i że jest to łotewska inscenizacja. Dlatego moim zdaniem dzisiaj wyciągać jakiekolwiek wnioski jest za wcześnie. Aby jakoś skomentować zajście, to musiałby być przynajmniej jakiś sfilmowany materiał — oświadcza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Artur Płoszkto, doradca ministra ochrony kraju i wykładowca Litewskiej Akademii Wojskowej im. gen. Jonasa Žemaitisa.

„OPERACJA INFORMACYJNA"

Kilka dni po wydarzeniu na granicy Łotewska Służba Bezpieczeństwa Państwowego wszczęła postępowanie przygotowawcze w sprawie gróźb anonimowych osób zapowiadających przeprowadzenie aktów dywersji w państwach graniczących z Białorusią. W serwisie Telegram pojawiło się anonimowe nagranie wideo, w którym odpowiedzialność za te incydenty miała wziąć na siebie białoruska grupa „Black Rus". Eksperci w rozmowie z łotewską telewizją publiczną powiedzieli, że taka grupa jest przykrywką dla operacji hybrydowych stworzonych przez białoruskie i rosyjskie służby specjalne. Według szefa Centrum Eksperckiego NATO ds. Komunikacji Strategicznej w Rydze Janisa Sartsa, na Białorusi i w Rosji istnienie takich niezależnych grup jest niemożliwe.

13.>>

eprasa.pl 85a2df28eb

12.>>

Dodał, że to, co dzieje się na granicy, jest bezpośrednio powiązane z władzami zarówno Białorusi, jak i Rosji i to, co obecnie robią, to „czysta operacja informacyjna".

Zdaniem naszego rozmówcy, nie da się też powiedzieć czegoś konkretnego, czy strona łotewska odpowiednio zareagowała na incydent.

— Państwo musi być przyszykowane na wszelkie możliwe scenariusze. W 2024 r. na granicy polsko-białoruskiej mieliśmy przypadek, kiedy zginął polski żołnierz. Teraz, kiedy oglądam polskie nagrania, to widzę, że funkcjonariusze straży granicznej lub żołnierze przyjeżdżają na miejsce w pełni wyekwipowani. To pokazuje, że są przygotowania na każdą możliwość — oświadcza Płokszto.

„ZIELONE LUDZIKI"

Wiosną 2026 r. w rosyjskim internecie zaczęły krążyć materiały o tzw Republice Ludowej Narwy (Narwa to miasto w Estonii na samej granicy z Rosją — przyp. red.). Część analityków uznała, że Kreml szykuje się do powtórki z 2014 r., kiedy na okupowanych ukraińskich terytoriach powstały Doniecka Republika Ludowa oraz Ługańska Republika Ludowa.

— Wszyscy mówią o „zielonych ludzikach". Trzeba jednak rozumieć, że drugi raz to się nie powtórzy. Tym niemniej trzeba być przygotowanym na użycie broni. Do tego trzeba dostosować bazę ustawodawczą i muszą być opracowane odpowiednie procedury. Wróg nie będzie czekał, kiedy my dostosujemy się do sytuacji — podkreśla Płokszto.

Premier Litwy Mindaugas Sinkevičius, w ubiegłym tygodniu, odbył wizytę w Polsce. W ramach wizyty miał spotkanie ze swym polskim odpowiednikiem Donaldem Tuskiem. Polski premier po spotkaniu oświadczył, że Unia Europejska powinna zwiększyć, a nie zmniejszać sankcje. „Znajdujemy się w kluczowym momencie. Ta wojna rozstrzygnie się być może w najbliższych kilku, kilkunastu miesiącach. Dlatego będę proponował w Brukseli, aby w żadnym wypadku Europa nie rezygnowała ze swoich narzędzi nacisku i wpływu na sytuację na froncie rosyjsko-ukraińskim i w Rosji" — zaznaczył polityk.

Premier Litwy podkreślił, że na spotkaniu z polskim kolegą najwięcej czasu poświęcono sprawom bezpieczeństwa. „Nasza pozycja jest wspólna i jasna, że obrona wschodniej flanki NATO musi być nadal wzmacniana" — zaznaczył Sinkevičius. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIJU RĖMIMO FONDAS

Granica litewsko-białoruska jest zewnętrzną granicą UE

Rząd za 50-procentową zniżką na bilety

Od 1 listopada mieszkańcy Litwy mogą płacić o połowę mniej za przejazdy autobusami międzymiastowymi. Rząd poparł propozycję wprowadzenia tymczasowej ulgi, która ma złagodzić skutki inflacji i wysokich cen paliw. Ostateczna decyzja należy jednak do Sejmu.

W piątek, 16 października, rząd poparł propozycję Ministerstwa Łączności dotyczącą wprowadzenia 50-procentowej zniżki na bilety autobusów międzymiastowych. Ulga miałaby obowiązywać od 1 listopada do końca 2026 roku.

Jak podkreślił minister łączności Juras Taminskas, jej celem jest złagodzenie skutków inflacji i gwałtownego wzrostu cen paliw oraz zachęcenie mieszkańców do korzystania z transportu publicznego.

Podstawą obliczania rekompensat dla przewoźników będą ceny biletów obowiązujące 1 września 2026 r. Ma to zapobiec sztucznemu podwyższaniu taryf.

„Czasowo ograniczona rekompensata w wysokości 50 proc. ceny biletu będzie stosowana przy ustaleniu bazy cenowej podlegającej rekompensacie. Za podstawę zostanie przyjęta cena z dnia 1 września 2026 r., aby państwo nie finansowało sztucznego podwyższenia taryf przez przewoźników, gdyby do tego doszło. Innymi słowy, wprowadza się zabezpieczenie przed ewentualnymi nadużyciami ze strony przewoźników" — wyjaśnił minister.

Projekt wymaga jeszcze zatwierdzenia przez Sejm, który ma rozpatrzyć poprawki w trybie pilnym.

Rada ds. Konkurencji zwróciła uwagę, że część korzyści z ulgi może trafić do przewoźników. Zaleciła więc dodatkową ocenę zgodności proponowanych rozwiązań z przepisami UE.

Szacowany koszt zniżek autobusowych wyniesie około 3,15 mln euro. Podobna, 50-procentowa ulga na bilety kolejowe została już wprowadzona i będzie obowiązywać do końca roku. Jej koszt oszacowano na około 2,8 mln euro.

Opr. J.B. na podst. BNS

eprasa.pl 85a2df28eb

Więcej pieniędzy na zdrowie, ale czy pacjenci szybciej dostaną się do lekarza?

Honorata Adamowicz

Budżet zdrowotny Litwy na 2027 rok wzrośnie o 10,5 proc. i wyniesie 4,76 mld euro. Więcej pieniędzy ma trafić na leczenie, refundację leków oraz rozwój e-zdrowia. Równolegle wejdą jednak w życie rygorystyczne limity finansowania prywatnych zabiegów na koszt państwa. Prof. Julius Kalibatas ostrzega, że zmiany mogą odbić się zarówno na prywatnych klinikach, jak i na pacjentach.

Zmiany mogą wpłynąć na dostęp pacjentów do części świadczeń i możliwości korzystania z leczenia finansowanego przez państwo **Fot. Marian Paluszkiewicz**

WIĘCEJ PACJENTÓW W PUBLICZNYCH PRZYCHODNIACH?

— To bardzo dobrze, że na ochronę zdrowia przeznaczono więcej pieniędzy. Pacjenci będą mieli lepsze warunki leczenia, ale bardzo ważne jest, aby refundacją objęto również innowacyjne leki. Są one bardzo drogie i niewiele osób może sobie pozwolić na ich zakup — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" mówi prof. Julius Kalibatas, prezes Stowarzyszenia Ekspertów Medycyny Rodzinnej.

Najwięcej obaw budzą planowane zmiany zasad finansowania usług medycznych świadczonych przez prywatne kliniki ze środków publicznych. Mogą one wpłynąć na dostęp pacjentów do części świadczeń i możliwości korzystania z leczenia finansowanego przez państwo.

— Ludzie, którzy wybierają prywatne kliniki, nie zawsze pokrywają pełne koszty leczenia z własnej kieszeni. Jeśli dana placówka ma umowę z kasą chorych, część kosztów świadczeń finansuje państwo, a pacjent płaci jedynie tę część, która nie jest objęta finansowaniem publicznym. Dzięki temu osoby korzystające z prywatnych klinik w ramach takich umów nie muszą kierować się do publicznych placówek. Jeśli stracą możliwość korzystania z usług prywatnych finansowanych przez kasę chorych, mogą zacząć szukać pomocy w publicznym systemie ochrony zdrowia. A to może oznaczać jeszcze dłuższe kolejki. Nie oznacza to jednak, że kolejki na pewno się wydłużą. Wiele będzie zależało od liczby umów zawartych z placówkami, zakresu finansowanych świadczeń oraz możliwości przyjęcia dodatkowych pacjentów przez publiczny system — ostrzega prezes Stowarzyszenia Ekspertów Medycyny Rodzinnej.

PÓŁ ROKU CZEKANIA

Problem jest szczególnie istotny, ponieważ na konsultację u niektórych specjalistów pacjenci już teraz czekają dwa, trzy, a nawet sześć miesięcy.

— Trzeba patrzeć nie tylko na to, gdzie trafiają pieniądze, ale przede wszystkim na to, czy pacjent rzeczywiście otrzyma potrzebną pomoc na czas. Jeśli ograniczymy możliwości korzystania z usług prywatnych, a publiczne placówki nie będą miały wystarczającej liczby lekarzy i wolnych terminów, pacjent nie zyska na samej zmianie finansowania — podkreśla prof. Kalibatas.

Dlatego, zdaniem naszego rozmówcy, przy planowaniu reformy trzeba uwzględnić nie tylko podział pieniędzy, lecz także rzeczywiste możliwości przyjmowania pacjentów. Samo zwiększenie budżetu nie sprawi, że pojawi się więcej lekarzy ani że wizyty będą dostępne szybciej.

Zmiany mogą odbić się również na prywatnych placówkach, które zainwestowały znaczne środki w sprzęt medyczny, pomieszczenia i wyposażenie. Jeśli liczba świadczeń finansowanych przez kasy chorych okaże się niewystarczająca w stosunku do kosztów działalności, niektóre kliniki mogą mieć problemy finansowe.

KONSEKWENCJE DLA MEDYKÓW

Prof. Kalibatas zwraca też uwagę na możliwe konsekwencje dla lekarzy, szczególnie tych starszych i mających wieloletnie doświadczenie. Jeśli zmiany zmuszą ich do szukania nowego miejsca pracy lub dostosowania się do innych warunków, część może zdecydować się na przejście na emeryturę zamiast kontynuowania praktyki.

Rozmówca przypomina, że podobne sytuacje zdarzały się już wcześniej, gdy zmieniano warunki pracy lekarzy rodzinnych i zasady zawierania umów z kasami chorych. Niektórzy starsi lekarze rezygnowali wówczas z praktyki, zamiast dostosowywać się do nowych wymagań. ■

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

eprasa.pl 85a2df28eb

Historiada 2026 w Wilnie już 26 października

Uczniowie polskich szkół z Litwy, Łotwy i Czech spotkają się w Wilnie, by rywalizować w konkursie wiedzy o historii Polski.

Już 26 października w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbędzie się ósma edycja konkursu Historiada 2026. W tegorocznym turnieju wiedzy historycznej weźmie udział osiem zespołów reprezentujących polskie szkoły z Litwy, Łotwy i Czech.

Historiada to inicjatywa, która w atrakcyjnej i angażującej formie zachęca młodzież do poznawania historii Polski. Konkurs jest okazją nie tylko do sprawdzenia wiedzy, lecz także do wspólnej nauki i spotkania uczniów polskich szkół działających poza granicami kraju.

Tegoroczna edycja poświęcona będzie m.in. wydarzeniom związanym z I i II wojną światową, a także ważnym rocznicom przypadającym w 2026 r. Wśród podejmowanych tematów znajdą się m.in. 50. rocznica powstania Komitetu Obrony Robotników, 100. rocznica powstania Gdyni i 45. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach konkursu „Senat-Polonia 2026”. ■

Inf. Organizatorzy

eprasa.pl 85a2df28eb

Między Gdańskiem a Kazachstanem. Tatarskie drogi Selima Chazbijewicza

Historia prof. Selima Chazbijewicza to opowieść o człowieku, który połączył kilka światów: tradycję polskich Tatarów, życie religijne muzułmańskiej wspólnoty w Gdańsku, pracę naukową, dyplomację i poezję.

W jego biografii spotykają się pamięć kresowych przodków, współczesny islam, działalność na rzecz tatarskiej tożsamości oraz zainteresowanie historią narodów i państw Azji Centralnej.

MIASTO DZIECIŃSTWA I TATARSKICH KORZENI

Selim Chazbijewicz urodził się w Gdańsku 17 listopada 1955 r. Dorastał w rodzinie związanej z dziedzictwem Tatarów polsko-litewskich. Jego dzieciństwo przypadło na czas, gdy tatarska społeczność miasta nie dysponowała własnym meczetem, a życie religijne koncentrowało się w prywatnych mieszkaniach.

W swoich wspomnieniach opowiada o modlitwach, w których uczestniczył jako kilkuletni chłopiec. Gdańska gmina muzułmańska została formalnie założona w 1960 r., choć sam Chazbijewicz zaznacza, że jej wcześniejsza działalność mogła sięgać poprzednich lat. Spotkania odbywały się między innymi w mieszkaniu Macieja Milkamanowicza przy ulicy Robotniczej 18, niedaleko stoczni.

Były to skromne warunki. Na czas modlitwy wynoszono meble, a podłogę przykrywano dywanami i kocami. W pokoju gromadziło się niewiele ponad dwudziestu mężczyzn. Dla dziecka uczestniczącego w tych spotkaniach nie była to jednak wyłącznie religijna ceremonia. Było w niej coś z tajemnicy i niezwykłości, odrębnego świata, który pozwalał oderwać się od szarej codzienności Polski Ludowej. „Pamiętam dobrze te modlitwy, które miały dla mnie jakiś niewypowiedziany czar. Czar dzieciństwa, tajemnicy, innego świata" — wspominał Chazbijewicz.

Ważną rolę w kształtowaniu jego świadomości odegrali dziadkowie, Ali i Zofia Smajkiewiczowie, oraz starsi członkowie tatarskiej wspólnoty. Ich opowieści przechowywały pamięć o dawnych Kresach, rodzinnych losach, tradycji i ludziach, których wojna i powojenne przesiedlenia rozproszyły po Polsce.

Prof. Selim Chazbijewicz to człowiek, który połączył kilka światów polskich Tatarów

Gdańsk stał się zatem nie tylko miejscem urodzenia, lecz także przestrzenią, w której budowała się jego tatarska tożsamość. Sam nazywał siebie „hanzeatyckim Tatarem" — określeniem łączącym fascynację północą, gdańską historią i architekturą z przywiązaniem do dziedzictwa przodków.

IMAM GDAŃSKIEJ GMINY MUZUŁMAŃSKIEJ

Działalność religijna Selima Chazbijewicza wiązała się z próbą zachowania ciągłości muzułmańskiej wspólnoty w warunkach, w których polscy Tatarzy stanowili niewielką i rozproszoną grupę.

Przez lata gdańskie środowisko tatarskie spotykało się podczas bajramów, uroczystości rodzinnych i modlitw. Wspólnota nie ograniczała się do religii. Była również miejscem przekazywania opowieści, pielęgnowania rodzinnych więzi i podtrzymywania pamięci o dawnym życiu tatarskim na Kresach.

Chazbijewicz pełnił funkcję imama gminy muzułmańskiej w Gdańsku. W dostarczonym wywiadzie wskazuje, że sprawował tę funkcję do 2003 r. Biogram Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego podaje natomiast lata 1997-2004, dlatego dokładną datę zakończenia posługi warto ustalać na podstawie dokumentacji gminy.

Jego działalność religijna splatała się z pracą społeczną i organizacyjną. Nie chodziło jedynie o prowadzenie modlitw, ale również o troskę o obecność Tatarów w życiu publicznym i o zachowanie ich odrębności kulturowej.

W późniejszych latach Chazbijewicz wspominał, że tradycje polskich Tatarów stawały się coraz mniej znane nawet wśród muzułmanów przybywających do gdańskiego meczetu z innych części świata. W jego ocenie proces ten pokazywał, jak ważne jest dokumentowanie historii własnej wspólnoty.

NAUKOWIEC I DZIAŁACZ NA RZECZ TATARÓW

Selim Chazbijewicz ukończył polonistykę na Uniwersytecie Gdańskim w 1980 r. Następnie rozwijał karierę naukową, koncentrując się na problematyce politycznej, narodowościowej, religijnej oraz dziejach Tatarów.

17.>>

eprasa.pl 85a2df28eb

16.>>

W 1991 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tematem rozprawy były „Ideologie muzułmanów polskich XX wieku". W 2002 r. uzyskał habilitację w zakresie nauk o polityce na podstawie pracy poświęconej walce politycznej Tatarów krymskich o zachowanie tożsamości narodowej i niepodległość.

Praca naukowa stała się dla niego sposobem badania własnego dziedzictwa, ale także szerszych procesów historycznych zachodzących w świecie muzułmańskim i w Europie Wschodniej. Publikował artykuły, opracowania oraz książki dotyczące Tatarów polskich, litewskich i krymskich.

Jego aktywność nie ograniczała się do uczelni. Był współtwórcą odrodzonego Związku Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej, a w latach 1998-2008 pełnił funkcję współprzewodniczącego Rady Wspólnej Katolików i Muzułmanów. Współpracował również z tatarskimi czasopismami, między innymi „Przeglądem Tatarskim" i „Rocznikiem Tatarów Polskich".

W rozmowie o tożsamości tatarskiej podkreślał znaczenie pamięci, historii i wspólnoty. Przypominał, że w okresie PRL-u nazwa „Tatarzy" bywała usuwana z publikacji, a środowisko posługiwało się określeniem „Muzułmanie Polscy". Jego zdaniem nie oddawało ono w pełni specyfiki tej grupy.

AMBASADOR RP W KAZACHSTANIE

W 2017 r. droga życiowa Selima Chazbijewicza zaprowadziła go do dyplomacji. Został mianowany ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym RP w Kazachstanie, z jednoczesną akredytacją w Kirgistanie. Listy uwierzytelniające złożył w październiku tego roku: prezydentowi Kazachstanu Nursułtanowi Nazarbajewowi oraz prezydentowi Kirgistanu Ałmazbekowi Atambajewowi.

Jego nominacja miała szczególny wymiar. Chazbijewicz był naukowcem zajmującym się problematyką narodowościową, islamem i obszarem Europy Wschodniej oraz Azji. Kazachstan, położony w samym sercu Azji Centralnej, stanowił więc dla niego nie tylko placówkę dyplomatyczną, ale także przestrzeń bliską jego zainteresowaniom badawczym.

Tatarski zespół taneczno-wokalnego „Buńczuk" z Białegostoku

> Selim Chazbijewicz łączy w swojej biografii doświadczenia, które na pierwszy rzut oka należą do odległych światów. Był imamem gdańskiej gminy muzułmańskiej, działaczem tatarskim, nauczycielem akademickim, badaczem, poetą i ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej.

W czasie przesłuchania przed komisją senacką w 2017 r. mówił o priorytetach swojej misji. Wskazywał między innymi na wspieranie polskich przedsiębiorstw eksportujących towary i inwestujących w Kazachstanie, a także na pomoc Polonii i osobom zainteresowanym repatriacją. Wśród perspektywicznych obszarów współpracy wymieniał rolnictwo, przetwórstwo spożywcze i przemysł wydobywczy.

KAZACHSTAN: SPOTKANIE Z INNYM ŚWIATEM TATARSKIM

W Kazachstanie Chazbijewicz zetknął się z Tatarami nadwołżańskimi. W wywiadzie zwracał uwagę na ich obecność w północnej części kraju i związki kulturowe z Kazachami.

To spotkanie miało dla niego także znaczenie historyczne. Tatarzy polsko-litewscy, których dzieje związane są z Wielkim Księstwem Litewskim i ziemiami dawnej Rzeczypospolitej, stanowią inną wspólnotę niż Tatarzy nadwołżańscy zamieszkujący Kazachstan. Łączy je jednak szersza pamięć o dziedzictwie tatarskim i muzułmańskim.

Ambasadorska praca wymagała od niego spojrzenia wykraczającego poza kwestie religijne czy etniczne. Chazbijewicz interesował się także powstawaniem nowoczesnej świadomości narodowej Kazachów. W dostarczonym wywiadzie wspominał o pracy nad książką dotyczącą nowoczesnej historii Kazachstanu i kształtowania się narodu kazachskiego. Jego misja dyplomatyczna zakończyła się w 2023 r.

POEZJA A HISTORIA

Obok nauki i działalności społecznej ważne miejsce w życiu Chazbijewicza zajmuje literatura. Jest poetą, pisarzem i publicystą, członkiem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

Jego twórczość wyrasta z kilku źródeł: tatarskiej pamięci, polsko-litewskiego dziedzictwa, doświadczenia życia na północy oraz zainteresowania historią i kulturą Wschodu.

18.>>

eprasa.pl 85a2df28eb

17.>>

W 2005 r. ukazał się jego tom poetycki „Hymn do Sofii". Wiersze Chazbijewicza znalazły się również w antologii polskich Tatarów „Oto moje dziedzictwo" z 2010 r. Jest także autorem publikacji poświęconych Tatarom, w tym książki „Tatarzy Krymscy. Walka o naród i wolną ojczyznę" z 2001 r.

Poezja pozwala mu spojrzeć na dziedzictwo nie tylko przez pryzmat dokumentów i opracowań naukowych. Historia, która w pracy badacza staje się przedmiotem analizy, w wierszu może powrócić jako wspomnienie, symbol, pytanie o przynależność albo doświadczenie przemijania.

W jego biografii nie ma wyraźnej granicy pomiędzy poetą a historykiem. Obie te role wynikają z potrzeby poszukiwania sensu w pamięci — rodzinnej, religijnej i narodowej.

PAMIĘĆ, KTÓRA NIE CHCE ZNIKNĄĆ

Wspomnienia Selima Chazbijewicza o gdańskich Tatarach są również opowieścią o przemijaniu. W latach sześćdziesiątych rodziny tatarskie odwiedzały się, spotykały na bajramach, ślubach i uroczystościach rodzinnych. Przyjeżdżali krewni i znajomi z innych miast, a wspólnota podtrzymywała więzi mimo rozproszenia.

Z czasem wiele z tych relacji osłabło. Starsze pokolenie odchodziło, młodzież coraz rzadziej utrzymywała dawne kontakty, a tatarskie życie towarzyskie w Trójmieście zaczęło zanikać.

Współczesny Gdańsk, jak wynika z relacji zawartej w materiale, jest miejscem spotkania różnych środowisk muzułmańskich. Wśród uczestników modlitw są osoby pochodzące między innymi z Afryki, Azji Centralnej, Indonezji, Indii, Bangladeszu, Turcji i Pakistanu. Jednocześnie polskie tradycje tatarskie pozostają dla wielu z nich nieznane.

W tym kontekście praca Chazbijewicza — naukowa, religijna i literacka — nabiera dodatkowego znaczenia. Jest próbą ocalenia opowieści o ludziach, którzy tworzyli tatarską wspólnotę w Polsce, a także o jej miejscu w historii kraju.

CZŁOWIEK WIELU RÓL

Selim Chazbijewicz łączy w swojej biografii doświadczenia, które na pierwszy rzut oka należą do odległych światów. Był imamem gdańskiej gminy muzułmańskiej, działaczem tatarskim, nauczycielem akademickim, badaczem, poetą i ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej.

Wszystkie te role łączy jednak jeden motyw: zainteresowanie człowiekiem osadzonym w historii i kulturze. Dla gdańskiego Tatara pamięć o przodkach nie jest wyłącznie wspomnieniem przeszłości. Staje się zobowiązaniem do zachowania języka opowieści, świadomości własnego pochodzenia i miejsca wspólnoty w zmieniającym się świecie.

Od skromnych modlitw w prywatnym mieszkaniu przy ulicy Robotniczej w Gdańsku po dyplomatyczne spotkania w Astanie rozciąga się droga człowieka, który swoje tatarskie korzenie uczynił częścią pracy naukowej, publicznej i literackiej. W jego historii Gdańsk pozostaje punktem wyjścia, a pamięć — nieustanną podróżą. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Uczestnicy ogólnopolskiej konferencji naukowej „Tatarzy — tożsamościowy polski orient na ziemiach zachodnich i północnych" w Gorzowie Wielkopolskim (2026)

eprasa.pl 85a2df28eb

Dodatkowy podatek dla Orlen Lietuva? Minister ostrzega przed konfliktem z Polską

Litewski rząd analizuje możliwość opodatkowania nadzwyczajnych zysków Orlen Lietuva w związku z rosnącymi cenami paliw. Minister finansów Taurimas Valys ostrzega jednak, że takie rozwiązanie mogłoby zaszkodzić stosunkom z Polską, a wpływy do budżetu byłyby stosunkowo niewielkie.

Podczas czwartkowego posiedzenia Sejmu Litwy minister finansów Taurimas Valys sceptycznie odniósł się do pomysłu wprowadzenia dodatkowego podatku dla Orlen Lietuva, spółki należącej do polskiego koncernu Orlen.

„Istnieje wiele zagrożeń związanych ze stosunkami międzynarodowymi. Otrzymaliśmy również nieoficjalną opinię z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, że nie byliby skłonni poprzeć tego rozwiązania ze względu na pewne ryzyko wynikające ze stosunków dwustronnych; naprawdę szczegółowo przeanalizowaliśmy tę kwestię. Ryzyko jest duże, a szacowany wpływ niewielki — od zera do 46 mln euro, a nasza sytuacja zasadniczo różni się od sytuacji w Polsce" — stwierdził Taurimas Valys.

„Na razie z pewnością nie podejmujemy żadnych działań politycznych, ale ocena trwa" — powiedział premier Mindaugas Sinkevičius **Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA**

RZĄD NIE OSIĄGNĄŁ POROZUMIENIA

O możliwość wprowadzenia podatku zapytał liberalny poseł Simonas Gentvilas, wskazując, że Polska przyjęła już podobne rozwiązanie. Premier Mindaugas Sinkevičius potwierdził, że rząd analizuje możliwość wprowadzenia podatku od nadzwyczajnych zysków, jednak dyskusje znajdują się na wczesnym etapie.

„Analiza trwa. Na razie jest to po prostu bardzo wczesna faza i nie mamy nawet porozumienia politycznego w tej sprawie, ponieważ w dostępnych nam notatkach wynik takiej decyzji przedstawiono w bardzo interesujący sposób — (...) bardzo szeroki zakres — od zera do kilkudziesięciu milionów" — powiedział Mindaugas Sinkevičius.

Szef rządu podkreślił, że Orlen Lietuva jest strategicznym przedsiębiorstwem i ważnym pracodawcą. Dlatego ewentualne zmiany podatkowe muszą uwzględniać nie tylko interesy budżetowe państwa, ale również konsekwencje gospodarcze i stosunki z Polską.

Jednocześnie Valius Ąžuolas z partii „chłopów" poinformował, że dwaj mniejsi partnerzy koalicji rządzącej — „chłopi" i demokraci — popierają dodatkowe opodatkowanie. Uzyskane środki miałyby zostać przeznaczone na obniżenie cen paliw.

POLSKA WPROWADZIŁA 60-PROCENTOWY PODATEK

W Polsce uchwalono ustawę przewidującą 60-procentowy podatek od nadzwyczajnych zysków przedsiębiorstw paliwowych, przekraczających poziom ustalony na podstawie ich zwyczajowych marż.

Polski rząd zakłada, że rozwiązanie przyniesie około 4 mld złotych (około 940 mln euro), które zostaną przeznaczone na finansowanie obniżek cen paliw.

W ubiegłym tygodniu doradca prezydenta Litwy Ramūnas Dilba wskazał, że podobny mechanizm można byłoby zastosować wobec Orlen Lietuva. Zaznaczył jednak, że podatek nie obniżyłby bezpośrednio cen na stacjach, lecz zapewniłby dodatkowe dochody budżetowe na łagodzenie skutków podwyżek.

PARTNER STRATEGICZNY

Dyskusja o dodatkowym opodatkowaniu trwa od kilku miesięcy. Wzrost cen ropy i produktów naftowych, związany z wojną na Bliskim Wschodzie, zwiększył marże hurtowników paliw.

Były minister energetyki Žygimantas Vaičiūnas podkreślał, że ewentualne wprowadzenie podatku powinno zostać skoordynowane z Polską, aby uniknąć zakłóceń na rynku oraz ryzyka niedoborów paliw.

Orlen Lietuva zarządza rafinerią w Możejkach, jedyną tego typu instalacją w krajach bałtyckich oraz terminalem naftowym w Butyndze. Spółka zatrudnia ponad 1,5 tys. osób i należy do największych płatników podatków na Litwie. W ubiegłym roku wpłaciła do litewskiego budżetu m.in. 415,6 mln euro podatków. ■

Opr. J.B. na podst. BNS, PAP

eprasa.pl 85a2df28eb

Dokąd znika część pierwszej wypłaty? Młodzi w Wilnie oswajali dorosłość

Pierwsza praca, własny budżet i podatki przestały być tylko hasłami ze świata dorosłych. Podczas Forum Młodego Kapitału, które odbyło się 8 października w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, młodzież poznawała mechanizmy stojące za codziennymi decyzjami finansowymi. Uczestniczki opowiadają, co je zaskoczyło, czego się nauczyły i dlaczego warto przyjść na kolejne spotkanie.

Siedemnastoletnia Agnieszka Bojaren już myśli o tym, co będzie po szkole. Przed nią wybór studiów, później poszukiwanie pracy i coraz większa samodzielność. O tym, jak działa zatrudnienie, dotąd wiedziała niewiele. Agata Kowalewska ma za sobą pierwsze doświadczenie zawodowe, ale wraz z zarobkami pojawiło się pytanie: gdzie trafiają pieniądze potrącane z wypłaty? Mariana Zawłocka chciała podjąć pracę w tym roku. Nie udało się, więc myśli o następnej próbie.

Każda z nich przyszła z innym doświadczeniem. Ich wypowiedzi po Forum Młodego Kapitału pokazują jednak wspólną potrzebę: zrozumieć sprawy, z którymi wkrótce trzeba będzie poradzić sobie samodzielnie. Umowy, wynagrodzenia, składki i podatki zaczynają mieć zupełnie inne znaczenie, kiedy dotyczą własnych planów i pierwszych zarobionych pieniędzy.

Właśnie takim zagadnieniom poświęcono pierwszą część forum, skierowanego do młodzieży polskiej społeczności na Litwie w wieku 14-19 lat. Spotkanie połączyło tematy finansów osobistych, zatrudnienia, przedsiębiorczości oraz możliwości rozwoju dostępnych dla młodych ludzi.

PIERWSZA PRACA ZACZYNA SIĘ JESZCZE PRZED PIERWSZĄ WYPŁATĄ

Dla Agnieszki szczególnie ważne okazało się wystąpienie Katažiny Šeinauskienė „Pierwsza praca bez wpadki". Prelekcja dotyczyła podejmowania zatrudnienia i sygnałów ostrzegawczych, na które warto zwracać uwagę przy pierwszych kontaktach z rynkiem pracy.

„Najbardziej zainteresowało mnie wystąpienie pani Šeinauskienė. Bardzo dobrze wyjaśniła nam, jak działa system zatrudnienia. Wcześniej naprawdę niewiele o tym wiedziałam" — mówi Agnieszka.

Pierwszej pracy często towarzyszą emocje: radość z możliwości zarobku, chęć zdobycia doświadczenia, czasem niepewność, czy uda się sprostać obowiązkom. Łatwo wtedy skupić się na samym otrzymaniu propozycji. Tymczasem równie istotne jest zrozumienie jej warunków i ustalenie, na co właściwie się zgadzamy.

Zainteresowanie Agnieszki tym wystąpieniem dobrze pokazuje, dlaczego edukacja dotycząca zatrudnienia powinna zaczynać się jeszcze przed wejściem na rynek pracy. Wiedza zdobyta wcześniej pomaga przygotować pytania, rozpoznać niejasności i podejmować decyzje z większą pewnością. „Mam 17 lat i muszę już wkraczać w kolejny etap życia. Wybrać, co studiować, a później, gdzie pracować. Kiedy więcej się o tym wie, łatwiej podejść do szukania pracy" — podkreśla uczestniczka.

Podobną perspektywę ma Mariana. Choć jej tegoroczne plany zawodowe nie doszły do skutku, temat pozostaje aktualny.

„Dzisiaj dowiedziałam się więcej o pracy. Chciałam pracować już w tym roku, ale się nie udało. Może w następnym będzie taka możliwość" — mówi.

PODATKI: OD POTRĄCENIA NA WYPŁACIE DO POMOCY INNYM

Najbardziej wspólnym doświadczeniem rozmówczyń okazała się zmiana spojrzenia na podatki. Wszystkie trzy wracały do pytania, dokąd trafia część zarobionych pieniędzy i komu służy.

W programie forum znalazło się wystąpienie Małgorzaty Kozicz „Sodra zabiera mi pieniądze! Sprawdźmy, co z nimi robi". Już jego tytuł nawiązywał do reakcji, która może towarzyszyć pierwszemu zetknięciu z różnicą między wynagrodzeniem brutto a kwotą otrzymywaną na konto.

21.>>

Podczas Forum Młodego Kapitału młodzież poznawała mechanizmy stojące za codziennymi decyzjami finansowymi **Fot. Organizatorzy**

eprasa.pl 85a2df28eb

20.>>

Dla Agaty nie był to temat abstrakcyjny. Miała już okazję pracować, dlatego chciała lepiej zrozumieć własne doświadczenie. „Sama pracowałam i bardzo mnie ciekawiło, gdzie trafiają moje pieniądze i za co właściwie płacę" — opowiada.

Po forum uczestniczki mówiły o podatkach także w kontekście wspólnej odpowiedzialności. Mariana zwróciła uwagę na to, że pieniądze odprowadzane z wynagrodzenia mogą służyć innym mieszkańcom kraju. „Najbardziej zainteresowało mnie, gdzie idą nasze podatki i na co są wykorzystywane. Zrozumiałam, że można je postrzegać również jako pomoc innym, a nie tylko coś, z czego korzystamy sami" — wyjaśnia.

Agata zapamiętała podobny wniosek: uczestnictwo we wspólnym systemie oznacza zarówno dokładanie się do pomocy innym, jak i możliwość otrzymania wsparcia, kiedy samemu się go potrzebuje.

Dla Agnieszki zrozumienie przeznaczenia potrąceń wiązało się również z większym spokojem. „Spojrzałam na system podatków z zupełnie innej strony. Kiedy wiesz, dokąd trafiają te pieniądze i że sam też możesz z tego skorzystać, czujesz się spokojniej" — mówi.

WŁASNY BIZNES? NAJPIERW WŁASNA DROGA

Forum nie ograniczało się do wyjaśniania mechanizmów zatrudnienia i finansów. Było również okazją do zastanowienia się nad oczekiwaniami wobec przyszłej kariery.

Agatę szczególnie zainteresowało wystąpienie Mykolasa Karpičiusa „Zasady młodego biznesu, o których nikt nie mówi". Zapamiętała z niego myśl, która pozwala spojrzeć na przedsiębiorczość bez presji, że każdy powinien założyć firmę.

„Najbardziej zaciekawił mnie pan Mykolas Karpičius. Od razu wyjaśnił, że biznes nie jest dla każdego. Najlepiej szukać tego, co naprawdę nas interesuje, zamiast podążać za kimś i powtarzać wybory innych" — opowiada.

Dla młodych ludzi, którzy dopiero rozpoznają swoje zainteresowania i możliwości, taka perspektywa może być szczególnie cenna. Wybór przyszłości łatwo podporządkować temu, co robią znajomi, co wydaje się popularne albo co obiecuje szybki sukces. Znacznie trudniej odpowiedzieć sobie na pytanie, jaką pracę rzeczywiście chce się wykonywać.

Mariana zwróciła uwagę na inny wątek tego samego wystąpienia: relację między pieniędzmi a poczuciem szczęścia. „Zapamiętałam, że pieniądze nie oznaczają pełnego szczęścia. Radość związana z rzeczami materialnymi może być chwilowa" — mówi.

W ten sposób rozmowa o biznesie otworzyła szerszy temat. Przygotowanie do dorosłości obejmuje przecież także określenie własnych priorytetów: co chcemy osiągnąć, co daje nam satysfakcję i jakie miejsce w tych planach zajmują zarobki.

OD BUDŻETU DO MOŻLIWOŚCI, PO KTÓRE WARTO SIĘGNĄĆ

Program pierwszego forum pozwalał przyjrzeć się dorosłości z kilku stron. Dr Alicja Malewska w wystąpieniu „Jak nie zostać biednym dorosłym" zajęła się rozsądnym zarządzaniem własnym budżetem. To punkt wyjścia zarówno dla osoby dysponującej kieszonkowym, jak i dla kogoś, kto zaczyna otrzymywać regularne wynagrodzenie.

Planowanie pieniędzy łączy się z codziennymi wyborami: ile można wydać, na co warto odłożyć i jak pogodzić bieżące potrzeby z większym celem. W zestawieniu z tematami pierwszej pracy i przedsiębiorczości budżet stawał się częścią szerszej rozmowy o samodzielności.

Władysław Wojnicz w ramach „Mniejszość, wielkie możliwości" poruszał temat szans dostępnych dla młodych Polaków na Litwie. Z kolei Agnieška Avin Ileri i Bożena Mieżonis w wystąpieniu „Korzystaj, póki młody" przedstawiały możliwości oferowane młodzieży przez fundusze i organizacje.

Ten obszar uzupełniał rozmowę o zarabianiu o równie ważne pytanie: gdzie szukać wsparcia dla swoich planów? Stypendia, dofinansowania, granty czy inicjatywy młodzieżowe mogą pomóc w rozwoju, ale najpierw trzeba wiedzieć, że istnieją i gdzie szukać informacji.

Forum łączyło więc przygotowanie do przyszłych obowiązków z poznawaniem możliwości, z których można korzystać już w młodym wieku.

WIEDZA, KTÓRĄ UCZESTNICZKI ODNOSZĄ DO WŁASNEGO ŻYCIA

O wartości takiego spotkania najwięcej mówią konkretne rzeczy zapamiętane przez młodzież. W rozmowie po forum uczestniczki wskazywały zarówno wystąpienia, które je zainteresowały, jak i wnioski dotyczące własnej przyszłości.

Agnieszka odniosła temat zatrudnienia do zbliżających się wyborów edukacyjnych i zawodowych. Agata znalazła odpowiedzi na pytania wynikające z pierwszej pracy. Mariana połączyła nowe informacje z planami podjęcia zatrudnienia w kolejnym roku.

Ich wypowiedzi pokazują, że tematy forum trafiły w realne potrzeby. Każda wyniosła ze spotkania coś innego, ale wszystkie potrafiły wskazać, dlaczego zdobyta wiedza może im się przydać.

„Osobom, które chcą zacząć pracować albo studiować, takie spotkanie naprawdę może wydać się ciekawe i pożyteczne" — ocenia Agata.

KOLEJNE SPOTKANIE JUŻ 29 PAŹDZIERNIKA

Pierwsza część forum dała uczestniczkom powody, by polecić następne spotkanie rówieśnikom. Mariana deklaruje wprost: „Na pewno poleciłabym przyjść również następnym razem".

Druga część Forum Młodego Kapitału odbędzie się 29 października 2026 r. To kolejna okazja dla młodzieży w wieku 14-19 lat, by lepiej zrozumieć świat finansów, pracy i decyzji związanych z wchodzeniem w dorosłość.

Forum Młodego Kapitału jest częścią realizowanego przez Dom Kultury Polskiej w Wilnie projektu „Algorytmy przyszłości".

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Erasmus+. ■

Maryla Żukowska

eprasa.pl 85a2df28eb

20. Festiwal Filmu Polskiego. Wybijają się nowi animatorzy kultury w Wilnie

Janina Jarosz

Uroczystą galą rozpoczął się w Wilnie jubileuszowy, 20. Festiwal Filmu Polskiego. Na otwarciu pokazano film „Ministranci" i wręczono Srebrne Krzyże Zasług. Wśród organizatorów wymieniano nowe (choć już znane) nazwiska, co nazwano „zmianą pokoleniową".

Uroczysta gala otworzyła jubileuszowy 20. Festiwal Filmu Polskiego, który obejmie osiem miast Litwy

ŚWIĘTO PODWÓJNE

W środę 14 października w kinie Vue w Wilnie (dawne Multikino) miało miejsce uroczyste otwarcie 20. Festiwalu Filmu Polskiego.

Dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie dr Piotr Drobniak przypomniał, że wiosną placówka zainaugurowała obchody 30-lecia instytutu — bo jubileuszowa edycja festiwalu zbiegła się z jubileuszem samej placówki — koncertami w Filharmonii Narodowej i Pałacu Wielkich Książąt Litewskich.

Już wtedy zapowiadał, że jesienią nastąpi jeszcze większe wydarzenie.

„Jubileuszowy XX Festiwal Filmu Polskiego wraca na Litwę po pewnej przerwie w swojej pełnej wersji. I wraca w sposób imponujący. Nigdy wcześniej program festiwalu nie był tak bogaty. Nasz litewski festiwal staje się w ten sposób jednym z największych przeglądów polskiego kina poza granicami Polski. Po raz pierwszy przyjmuje też formułę konkursową" — mówił do zebranych dr Piotr Drobniak.

TRZY POWODY DLA NACISKU NA FILM

Dyrektor wskazał co najmniej trzy powody, dla których instytut tak mocno stawia na film. Pierwszy to kontynuowanie najlepszych praktyk placówki — festiwal przez lata był jej flagowym projektem i to z nim wielu Wilnian kojarzy instytut. Drugi — marka polskiego kina. W tym roku przypada 100. rocznica urodzin Andrzeja Wajdy, któremu festiwal poświęca retrospektywę. Drobniak przywołał też Krzysztofa Kieślowskiego.

„Kolejne pokolenia reżyserów, operatorów, scenografów, aktorów. To osoby zdobywające najważniejsze nagrody filmowe na różnych festiwalach, a także Oscary" — podkreślił.

Trzeci powód wiąże się z przemianami cywilizacyjnymi.

„Każdy z nas robi zdjęcia, wiele osób kręci filmiki. Żyjemy w kulturze obrazkowej. Więcej chcemy oglądać niż czytać czy słuchać. Nic więc dziwnego, że i sztuka filmowa ma się w tych czasach dobrze. Ale chodzi o to, żeby nie oglądać tylko krótkich filmików. Żeby pójść do kina i obcować z prawdziwą sztuką filmową na dużym ekranie" — przekonywał.

Dyrektor podziękował sponsorowi głównemu, firmie Orlen Lietuva, i jej prezesowi Dariuszowi Zonenbergowi oraz partnerowi organizacyjnemu, Domowi Kultury Polskiej w Wilnie, z dyrektorem Arturem Ludkowskim i wicedyrektor Krystyną Zimińską.

Wdzięczność wyraził też wobec patronów: Samorządu Miasta Wilna i Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, a także litewskim festiwalom filmowym i filmowcom zasiadającym w jury.

NOWE TWARZE ANIMATORÓW ŻYCIA KULTURALNEGO

Szczególne słowa skierował do Łukasza Skórki, który ułożył i skoordynował cały program. Skórko, dyrektor artystyczny festiwalu, ukończył Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie, a studiował na Uniwersytecie Łódzkim w Polsce.

„Dokonała się bardzo interesująca zmiana pokoleniowa. Dawny wileński gimnazjalista, wierny widz kolejnych edycji festiwalu, który być może dzięki temu wybrał studia filmoznawcze w Łodzi, ukończył je z wyróżnieniem i wrócił do Wilna, został dyrektorem artystycznym tegorocznej edycji" — mówił.

Dr Piotr Drobniak podziękował także byłemu dyrektorowi Instytutu Polskiego w Wilnie, Marcinowi Łapczyńskiemu, za przyjazd mimo nawału „wielkich spraw międzynarodowych".

„To świadczy, że w sposób szczególny jesteś związany z naszym instytutem, z tym miastem i z Litwą" — zwrócił się do niego.

23.>>

eprasa.pl 85a2df28eb

22.>>

„Nie wystarczy dyrektor, dyrekcja. Instytut, aby odnosić sukcesy, musi mieć dobrych pracowników" — zaznaczył Drobniak.

Galę uświetniła swoim śpiewem Justyna Stankiewicz z zespołem.

ZASŁUŻONE ODZNACZONE

Srebrne Krzyże Zasługi otrzymały byłe pracownice placówki, które w poprzednich latach koordynowały festiwal i w dużym stopniu przyczyniły się do jego sukcesu.

To Odeta Venckavičienė, Katarzyna Dzierżyńska-Loch oraz Anna Pilarczyk-Palaitis. Odznaczenia wręczył chargé d'affaires Polski na Litwie, Rafał Poborski.

OPOWIEŚĆ O DĄŻENIU DO SPRAWIEDLIWOŚCI

Zapytaliśmy wspomnianego Łukasza Skórkę, czym się kierowano, wybierając na otwarcie film „Ministranci".

— Był to pierwszy film, jaki widziałem na ubiegłorocznym Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, i później żaden mnie tak bardzo nie poruszył. Uważam, że to film spełniony, jednocześnie komiczny i bardzo dramatyczny, potrafiący przemówić głęboko do ludzkiej duszy. Jest też uniwersalny: porusza tematykę mocno religijną, ale tak naprawdę opowiada o ludzkich problemach, bolączkach, dążeniu do sprawiedliwości. Myślę więc, że wybór jest udany, i bardzo polecam wszystkim się wybrać — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Łukasz Skórko, dyrektor artystyczny festiwalu.

Opinie widzów na temat filmu były podzielone, choć w dużej mierze pozytywne.

— Film zostawił dużo do przemyślenia. Będę miała na kolejne kilka dni sporo refleksji. Duży szacunek dla twórczości reżysera — za niebanalny pomysł i wspaniałą grę młodych aktorów. Było na co popatrzeć — mówiła jedna z widzek.

Inna oceniła zaś bardziej stonowanie: „Nie jest zły, ale trochę powierzchowny. Widzieliśmy lepsze filmy. Ale nie jest to film zły".

Podczas gali Srebrnym Krzyżem Zasług nagrodzono osoby szczególnie zasłużone przy poprzednich edycjach. Idąc od lewej: Odeta Venckavičienė, Anna Pilarczyk-Palaitis, Katarzyna Dzierżyńska-Loch

FESTIWAL POTRWA DWA TYGODNIE

20. Festiwal Filmu Polskiego potrwa do 29 października i obejmie osiem miast Litwy: Wilno, Kowno, Kłajpedę, Poniewież, Mariampol, Olitę, Możejki i Soleczniki. W programie przewidziane są także seanse dla dzieci, a także świeżo odrestaurowany film niemy „Mocny Człowiek" z 1929 r. z muzyką na żywo.

Bilety na pokazy w ramach Festiwalu Filmu Polskiego można kupić w kasach kin festiwalowych: Vue, Skalvija, Pasaka, Romuva, Arlekinas, Spindulys, Garsas i Dainava, a także w internecie.

Na wszystkie seanse w Możejkach, Solecznikach i sali Narodowej Szkoły Filmowej (KIMO) Litewskiej Akademii Muzyki i Teatru w Wilnie wstęp jest wolny. Filmy wyświetlane są w oryginalnej wersji z litewskimi napisami. Seanse dla dzieci odbywają się zaś w języku litewskim lub polskim. Pełny program Czytelnicy znajdą na stronie instytutpolski.pl.

„Kurier Wileński" objął 20. Festiwal Filmu Polskiego patronatem medialnym. ■

Redagował A.K.
Fot. Marian Paluszkiewicz

Zebranych na uroczystym otwarciu powitał dr Piotr Drobniak, dyrektor Instytut Polskiego w Wilnie

eprasa.pl 85a2df28eb

Siemanko! To baaardzo miłe i przyjemne kolejny raz spotkać się z Wami. Poza szkołą, lekcjami i innymi obowiązkami, macie czas dla siebie, czas wolny? Co z nim robicie? Telewizor, komputer, książka, a może coś ciekawszego? Zastanawiacie się, co by to mogło być?

Wolny czas – jak to dobrze ogarnąć?

• **Po pierwsze** – musimy być pewni, iż wolny czas mamy. Bo jeśli w najbliższym czasie czeka Was poważny sprawdzian z matematyki, kartkówka z historii i lektura z języka polskiego, to to nie będzie najlepszy moment na rozpoczęcie kursu jazdy na deskorolce. Takie sprawy wymagają nie tylko zaangażowania, ale też czasu, którego nie będzie za wiele. Ogarnijcie natłok obowiązków szkolnych i domowych.

• **Planowanie** - jeśli jesteście zwolennikami wielu popołudniowych zajęć, tak je rozplanujcie tak, by mieć choć jedno całkiem wolne popołudnie. To pozwoli Wam złapać oddech od porannego wstawiania i bez wielkiego zmęczenia dobrnąć do weekendu.

• **Samodzielne podejmowanie decyzji** – nie pozwólcie, by ktokolwiek inny narzucał Wam, co macie robić w swoim wolnym czasie. Nie zgadzajcie się na spełnianie marzeń mamy, która chciałaby, byście uczyli się jazdy na nartach ani namawiania kolegi, który potrzebuje kogoś, kto by się z nim zapisał do osiedlowego klubu, gdzie będzie trenował koszykówkę. Jeśli to nie Wasza bajka, koniecznie odmawiajcie.

• **Odpowiedzialność** – wszystkie terminy i miejsca zajęć popołudniowych od razu sobie notujcie – w kalendarzu, w komórce albo w przypominaczu w komputerze. Jeśli nie będziecie tego robić, stracicie mnóstwo czasu, by odszukać te informacje zapisane gdzieś na kartce, która może zgubić się szybciej, nim zdążycie o tym pomyśleć. A liczyć na mamę, tatę? Udowodnijcie, że jesteście odpowiedzialni!

• **Prawdziwa pasja** – jeśli Wasza najlepsza przyjaciółka lub kolega pozornie niczym się nie interesuje i nie chce zapisać się z Wami ani na kurs komputerowy we wtorki, ani na basen w piątki, nie naciskajcie. Być może będą mieli na to ochotę za parę miesięcy. O ile, oczywiście, Wy w tym czasie nie zmienicie swoich zainteresowań. W każdym razie, złoty środek, do którego trzeba dążyć, jest taki – róbcie to, co w tej dokładnie chwili sprawia Wam przyjemność. Jeśli tylko wsłuchacie się w siebie i będziecie ze sobą szczery, jesteście na najlepszej drodze, by za jakiś czas znaleźć swoją wielką pasję, która pochłonie Was o wiele więcej niż pięć czy sześć miesięcy.

eprasa.pl 85a2df28eb

Czy wiecie... co to jest dziura ozonowa?

To bardzo niebezpieczne zjawisko! To zanikanie warstwy ozonowej wokół Ziemi.
Do czego potrzebny nam ozon?
Gruba warstwa ozonu znajdująca się wokół Ziemi chroni nas przed promieniowaniem ultrafioletowym docierającym do Ziemi ze Słońca. Promieniowanie to jest bardzo szkodliwe dla organizmów żywych. Może powodować choroby nowotworowe skóry; przyczynia się do osłabienia odporności organizmów (a więc np. zwiększenia ryzyka zarażenia się chorobami wirusowymi); jest niebezpieczne dla oczu; przyspiesza starzenie się skóry.
Jak możemy się chronić przed działaniem promieniowania ultrafioletowego? Powinniśmy unikać przebywania na słońcu w południe. Ważne jest też, by używać kremów z filtrami.
Problem dziury ozonowej jest tak ważny, że w 1995 r. Nagrodę Nobla w dziedzinie chemii przyznano za badania nad wpływem freonów na ozon atmosferyczny. A to właśnie związki chemiczne zwane freonami niszczą ozon, gaz, który nas chroni przed szkodliwym promieniowaniem.

ALE DOWCIP!

Mama woła Mądralę przez okno:
- Synku, chodź do domu!
- A co, głodny jestem?
- Nie, spać ci się chce...

Znajdźcie drogę do bramki i strzelcie zwycięskiego gola!

Moc ogniska

Pierwsze ogniska rozpalone były zapewne zaraz po tym, jak człowiek odkrył ogień, czyli jeszcze w czasach prehistorycznych. Ludzie pierwotni wykorzystywali je do ogrzewania, oświetlania, przyrządzania potraw oraz odstraszania niebezpiecznych zwierząt. Ogólnie, narzędzie przetrwania. Takową rolę pełni i dziś podczas wypraw w tereny nieznane i niezamieszkałe przez ludzi. Ognisko odegrało ważną rolę w ewolucji i historii człowieka.
W dzisiejszych czasach ogniska są miejscem spotkań towarzyskich, szczególnie u młodzieży i w ruchach harcerskich, które traktują ognisko jako ważny element obrzędowości.
Ognisko jest też symbolem ruchu wędrowniczego.

Uwaga!!!

Przygotowując podłoże pod ognień należy je dokładnie oczyścić i wyrównać, a po zakończeniu ognisko obficie polać wodą i zasypać ziemią. Ognisko przez cały czas musi być pod nadzorem.

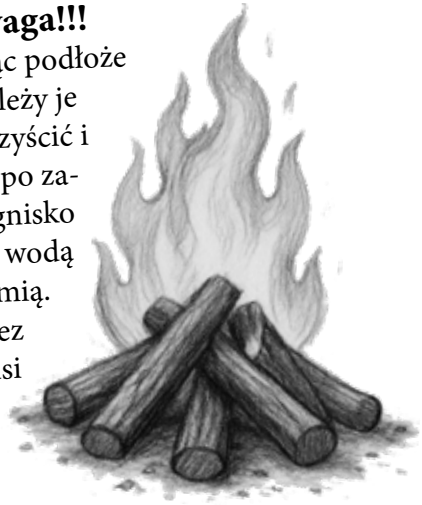

eprasa.pl 85a2df28eb

Pełen aromatu dżem ze śliwek

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty"

Fot. Magnific.com

Dżem ze śliwek, najlepiej z węgierek. To moim zdaniem najlepszy dżem, najbardziej go lubię, robię co roku i co roku znika najszybciej. Pyszny, pełen aromatu, idealny na kanapkę, ale też do przełożenia ciasta. Nie jest trudny do zrobienia, śliwki szybko się smażą, dżem gęstnieje, wystarczy tylko dodatek cukru.

Składniki:
• 3 kg śliwek węgierek • 600-700 g cukru • duży garnek • słoiki i nakrętki

Wykonanie:
Śliwki dokładnie umyć i wypestkować. Przełożyć do szerokiego garnka, zasypać połową cukru i zostawić na 2 godziny, śliwki puszczą sok. Dżem najszybciej gotuje się, jeśli zaczniemy, wieczorem, a dokończymy na drugi dzień. Gdy śliwki puszczą sok, należy je zagotować mieszając, aby się nie przypaliły, zmniejszyć grzanie i pogotować 25 minut, wyłączyć zostawić odkryty garnek, aby dżem parował. Po około godzinie dosypać resztę cukru, zagotować, mieszając co chwilę, zmniejszyć grzanie, dusić około pół godziny i wyłączyć grzanie, zostawić odkryty garnek, aby dżem parował na kilka godzin, a najlepiej na noc. Na drugi dzień gotowanie powtórzyć, przeważnie wystarczy pogotować 15-20 minut i dżem gotowy. Jeśli lubimy słodszy dżem, należy dosypać cukru. Słoiki i nakrętki dokładnie umyć i wyparzyć, do gorących słoików wkładać wrzący dżem, zakręcać i postawić do góry dnem, przykryć kocykiem i niech stoją, aż wystygną. ■

Bułeczki drożdżowe nadziewane śliwką

Puszyste, mięciutkie i pachnące bułki drożdżowe z soczystą śliwką, którym naprawdę trudno się oprzeć. Delikatne drożdżowe ciasto skrywa w środku wydrylowaną śliwkę, która podczas pieczenia mięknie i zamienia się w aromatyczne, lekko kwaskowate nadzienie. Najlepiej smakują jeszcze lekko ciepłe, oprószone cukrem pudrem.

Składniki na ciasto:
• 500 g mąki pszennej • 50 g świeżych drożdży • 200 ml ciepłego mleka • 50 ml naturalnego jogurtu • 70 g cukru • 3 żółtka • 70 g masła • 1 łyżeczka cukru waniliowego • szczypta soli
Na nadzienie:
• 500-600 g śliwek
Dodatkowo:
• 1 jajko do posmarowania bułek • cukier puder do dekoracji

Wykonanie
Do miski wlać 100 ml ciepłego mleka, dodać pokruszone drożdże, 1 łyżkę cukru oraz 2 łyżki mąki. Wszystko dokładnie wymieszać i odstawić w ciepłe miejsce na ok. 10-15 minut, aż zaczyn zacznie się pienić. Do dużej miski wsypać pozostałą mąkę, cukier, cukier waniliowy oraz szczyptę soli. Dodać żółtka, pozostałe mleko, jogurt oraz przygotowany zaczyn. Całość wyrabiać w mikserze planetarnym lub dłonią, a następnie stopniowo dodawać roztopione i przestudzone masło. Wyrabiać ciasto przez kilka minut, aż będzie gładkie, miękkie i elastyczne. Miskę przykryć ściereczką i odstawić w ciepłe miejsce na około 60-90 min., aby ciasto podwoiło swoją objętość. W tym czasie przygotować śliwki. Umyć je, przekroić na pół, usunąć pestki. Śliwki można wymieszać z cukrem i z cynamonem. Wyrośnięte ciasto krótko zagnieść i podzielić na 10-12 równych części. Każdy kawałek ciasta uformować, rozpłaszczyć dłonią na środku ułożyć 1-2 śliwki, następnie dokładnie zlepić brzegi ciasta. Bułeczki układać na blasze wyłożonej papierem do pieczenia, zlepieniem do dołu. Przykryć ściereczką i odstawić na ok. 20-30 minut do ponownego wyrośnięcia.

Piekarnik rozgrzać do 170°C, góra-dół. Wyrośnięte bułeczki posmarować roztrzepanym jajkiem. Wstawić do nagrzanego piekarnika i piec przez około 20-25 minut, aż będą ładnie rumiane. Upieczone bułeczki wyjąć z piekarnika i pozostawić do lekkiego przestudzenia. Przed podaniem oprószyć cukrem pudrem. ■

Fot. autorka

eprasa.pl 85a2df28eb

Krzyżówka

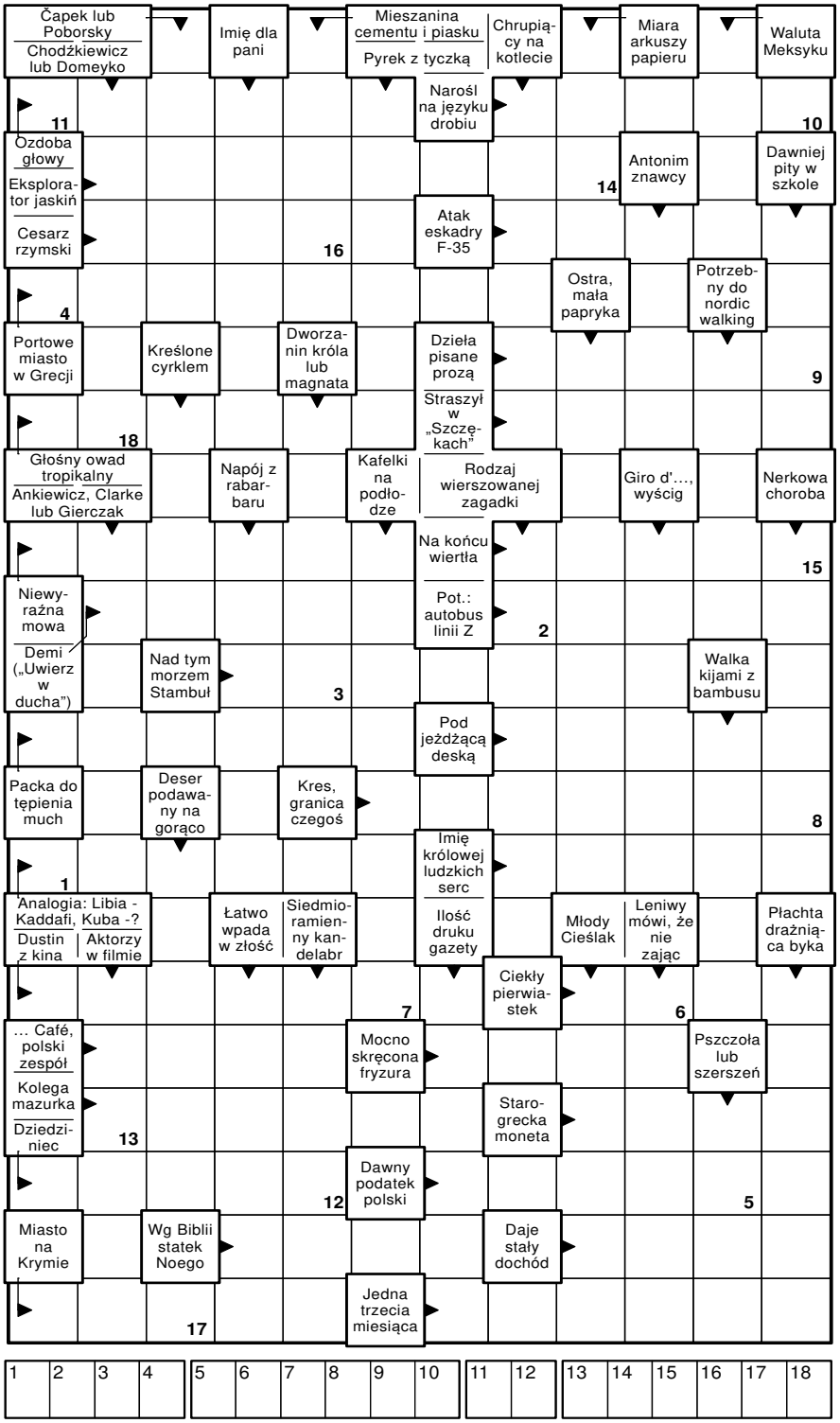

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 15-16 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: GOMORA - KOWAL - BOLERKO - SENEKA - ORDER - RAJSTOPY - EDGAR - DOSKOK - RZEPA - TACA - TOAST - CROWE - WYTOP - JANEK - PIZA - OKAP - JELEC - SNOP - HEROINA - LADACO - IDEAŁ - SAMSON - GROTA - ROZBICIE - URAZ - SONG - CNOTA - IZOLDA - EDYP - RZEP - TATRY - SZTAMA

Pionowo: ROBERTO - OWIJKA - ARONIA - MONA - SWAYZE - DEMO - OLEJEK - STALKA - SZUTER - REKS - OTTO - OBRADY - KARATEKA - POCHODNIA - CZIPS - KOOPERACJA - RINGI - RYDZ - RAPSOD - RESORT - SWĄD - GEKON - NIEBO - OLZA - ETAP - WERONA - TANDEM - KLER - RADEK - PAŁKA - GAPA

Hasło: Latający holender

Uśmiechnij się!

Synek wpada do pokoju:
– Tato, tato, a mama stoi na wadze i cieszy się, że schudła aż półtora kilo!
Na to ojciec, znad gazety:
– Schudła, schudła... Pewnie tylko zmyła makijaż!
***
Lekarz do pacjenta:
– Stan pana zdrowia jest fatalny, nerwy ma pan zszarpane do granic możliwości! Czemu należy to przypisać?
Pacjent, po namyśle:
– Może wędkarstwu, panie doktorze.
– Co pan mówi?! Przecież wędkarstwo uspokaja nerwy!
– W zasadzie tak. Ale ja już dziesięć lat wędkuję bez zezwolenia.
***
Wnuk:
– Dziadku, kto to jest psychiatra?
Dziadek:
– Jest to człowiek, który za pieniądze zadaje ci dziesiątki pytań, tych samych, które żona zadaje ci za darmo.
***
Jaś:
– Tato, zgadnij jakich słów najczęściej używamy w szkole?
– Nie wiem.
– Brawo tatusiu! Zgadłeś!
***
Do oddziału banku, w trakcie remontu, wchodzi zdenerwowany klient i od drzwi już krzyczy na dysponenta:
– Co to jest, co to ma znaczyć?!
Pracownik banku nie wie co jest grane, jednak grzecznie podpytuje:
– W czym mogę pomóc?
– Co to za remonty i malowanie? Po co pomalowano cały budynek?
Pracownik:
– Dzięki temu nasza placówka wygląda ładniej, schludniej, aby nasi klienci czuli się lepiej.
Klient:
– Może i tak, tylko tam przy bankomacie miałem zapisany na ścianie numer PIN i nie mogę teraz wypłacić pieniędzy!
***
Młoda osoba do starszej pani:
– Babciu, jak tu najszybciej do szpitala?
– A powiedz no mi jeszcze raz „babciu", to karetka migiem cię tam zawiezie!

eprasa.pl 85a2df28eb

„Szczęśliwi, bo twórczy”: Otwarcie wystawy prac VI pleneru nauczycieli plastyki rej. wileńskiego

5 października 2026 r. w Szkole Sztuk Pięknych w Rudominie odbyło się otwarcie wystawy prac VI pleneru plastycznego nauczycieli plastyki rejonu wileńskiego „Szczęśliwi, bo twórczy”.

W Szkole Sztuk Pięknych w Rudominie odbyło się otwarcie wystawy prac VI pleneru plastycznego nauczycieli plastyki, który odbył się w czerwcu br. w Wace Trockiej

PLENER W WACE TROCKIEJ I LICZNE GRONO UCZESTNIKÓW

22 czerwca bieżącego roku nauczycielki z grupy metodycznej plastyki Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie – Teresa Lukaszewicz, Olga Kania, Swetlana Woytkevich i Iwona Dakiniewicz – zorganizowały już szósty plener nauczycieli rejonu wileńskiego „Szczęśliwi, bo twórczy”.

Plener odbył się w otoczeniu zespołu pałacowo-parkowego w Wace Trockiej. Wzięło w nim udział dziesięciu nauczycieli plastyki ze szkół Rejonu Wileńskiego:
Teresa Lukaszewicz, starsza nauczycielka plastyki w Szkole Sztuk Pięknych w Rudominie;
Olga Kania, starsza nauczycielka plastyki w Szkole Sztuk Pięknych w Rudominie oraz w Szkole-Przedszkolu w Szkojdziszkach;
Swetlana Woytkevich, nauczycielka metodyk plastyki w Szkole Sztuk Pięknych w Rudominie oraz w Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu;
Czesława Liachowicz, nauczycielka metodyk plastyki w Szkole Podstawowej im. św. Faustyny Kowalskiej w Rzeszy oraz w Gimnazjum w Awiżeniach;
Dowile Naliwaikaite-Wenslauskiene, starsza nauczycielka plastyki w Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, Gimnazjum w Wołczunach, Gimnazjum w Rukojniach, Gimnazjum w Wysokim Dworze w Rejonie Trockim oraz Gimnazjum w Rudziszkach w Rejonie Trockim;
Renata Utowka, starsza nauczycielka plastyki w Szkole Sztuk Pięknych w Pogirach oraz w Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie;
Aleksandr Subotkiewicz, starszy nauczyciel plastyki w Szkole Sztuk Pięknych w Pogirach oraz w Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie;
Kristina Simanawicziute, starsza nauczycielka plastyki i technologii w Gimnazjum „Verdenė” w Podbrzeziu;
Regina Baniukiewicz, starsza nauczycielka plastyki w Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze oraz w Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie;
Iwona Dakiniewicz, nauczycielka ekspert plastyki w Szkole Sztuk Pięknych w Rudominie.
Do pleneru dołączył również mąż Teresy Lukaszewicz — Ronald Lukaszewicz.

> Organizatorzy pleneru już teraz zapraszają wszystkich nauczycieli plastyki z Rejonu Wileńskiego do udziału w VII plenerze plastycznym „Szczęśliwi, bo twórczy”, który odbędzie się w czerwcu 2027 r.

OKAZJA DO PODZIWIANIA EFEKTÓW PRACY ARTYSTYCZNEJ

Podczas otwarcia wystawy, które odbyło się 5 października, uczestnicy pleneru zaprezentowali stworzone przez siebie prace malarskie oraz podzielili się wrażeniami z pleneru i doświadczeniami twórczymi. Wydarzenie to stało się doskonałą okazją do podziwiania efektów pracy artystycznej, celebrowania wspólnoty oraz wartościowej współpracy nauczycieli plastyki.

Szczególną atmosferę ciepła i profesjonalizmu nadały wydarzeniu utwory muzyczne wykonane przez utalentowanych nauczycieli gry na skrzypcach ze Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie — Dianę Sziwickiene i Žilwinasa Szwelnysa. Wykonywane przez nich melodie poruszyły najczulsze struny duszy i stworzyły wyjątkową, świąteczną atmosferę.

Jesteśmy wdzięczni dyrektorowi Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie — Jerzemu Krupiczewiczowi, za wspieranie pięknej 29.>>

eprasa.pl 85a2df28eb

28.>>

idei organizowania plenerów oraz umożliwienie prezentacji wystawy w przestrzeniach szkoły.

Prowadząca wydarzenie, przewodnicząca grupy metodycznej plastyki Iwona Dakiniewicz, wręczyła wszystkim uczestnikom pleneru dyplomy z podziękowaniami, wyrażając w ten sposób szczerą wdzięczność za współpracę, wspólnotę i aktywny udział w plenerze.

Goście wydarzenia odwiedzili również wydział plastyczny, gdzie obejrzeli wystawę prac dyplomowych uczniów klasy VII. Świąteczne popołudnie uczestnicy zakończyli w miłej atmosferze, rozmawiając przy filiżance kawy, częstując się smakołykami i podziwiając wystawę prac plenerowych prezentowaną w sali szkoły.

WYSTAWA BĘDZIE CZYNNA DO MARCA 2027 ROKU

Szczególnie serdecznie dziękujemy nauczycielkom plastyki ze Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie za sprawną organizację pleneru i otwarcia wystawy, troskę oraz szczere wsparcie tej pięknej inicjatywy.

Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia wystawy! Prace powstałe podczas pleneru „Szczęśliwi, bo twórczy" będą eksponowane w Szkole Sztuk Pięknych w Rudominie do marca 2027 r. Zapraszamy do podziwiania twórczości nauczycieli, czerpania inspiracji i odkrywania różnorodności prac malarskich.

Organizatorzy pleneru już teraz zapraszają wszystkich nauczycieli plastyki z Rejonu Wileńskiego do udziału w VII plenerze plastycznym „Szczęśliwi, bo twórczy", który odbędzie się w czerwcu 2027 r.

Niech twórczość nadal inspiruje, zbliża ludzi i przypomina nam, że jesteśmy szczęśliwi, bo jesteśmy twórczy! ■

Iwona Dakiniewicz, zastepczyni dyrektora Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie ds. nauczania, inicjatorka pleneru, nauczycielka ekspert plastyki
Fot. Szkoła Sztuk Pięknych w Rudominie

Szczególną atmosferę ciepła i profesjonalizmu nadały wydarzeniu utwory muzyczne wykonane przez utalentowanych nauczycieli gry na skrzypcach ze Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie

VU zrywa umowę

Uniwersytet Wileński rozwiązał umowę wartą 32,8 mln euro z firmą Veikmės statyba na budowę Wydziału Chemii i Nauk o Ziemi w dzielnicy Saulėtekis. Uczelnia poinformowała o tym w poniedziałek 19 października. Powodem są niewystarczające postępy i inne uchybienia. Od września prace praktycznie stoją, a podwykonawcy skarżą się na zaległe płatności. 5 października uczelnia dała wykonawcy 14 dni na poprawę, ale bez skutku. Nowy przetarg ma zostać ogłoszony wkrótce, a budowa ma się zakończyć w 2028 r. zamiast w III kwartale 2026 r.

Deklaracje VMI przejdą do historii?

W perspektywie dziesięciu lat mieszkańcy Litwy mają przestać składać zeznania podatkowe. Zapowiedział to w poniedziałek 19 października w radiu LRT szef Państwowej Inspekcji Podatkowej (VMI) Martynas Endrijaitis. Deklaracje ma składać za podatników urząd, a podatnikom pozostanie zapłata wyliczonych zaległości — lub radosne przyjęcie wyliczonej nadwyżki. Już dziś zeznania są generowane automatycznie dla ponad 80 proc. mieszkańców. Pierwszy krok dotyczy luksusowych nieruchomości: do 15 marca 2027 r. VMI sama sporządzi i złoży deklaracje w imieniu właścicieli.

W Wilnie tydzień nauki „(re)SEARCH 2026"

W poniedziałek 19 października w Wilnie zaczął się międzynarodowy tydzień nauki „(re)SEARCH 2026". Do piątku 23 października zaplanowano pięć wydarzeń poświęconych dyplomacji naukowej, konkurencyjności technologicznej i bezpieczeństwu badań. Na otwarcie zaplanowano jubileusz 10-lecia współpracy naukowej Litwy i Japonii. We wtorek 20 października odbędzie się Litewskie Forum Naukowe, a w środę 21 października forum naukowo-innowacyjne Litwa–USA. Tydzień zamknie wykład prof. Vytautasa Nekrošiusa. Organizatorem jest Litewska Rada Naukowa.

Opr. A.K. na podst. BNS

eprasa.pl 85a2df28eb

TVP WILNO

06.50 „Studio Wilno"
07.15 S. anim. „Agatka i Breloczek"
07.25 S. anim. „Reksio"
07.35 „Jedzenie ma znaczenie"
08.00 „Polska od kuchni"
08.10 „Pięknie przyprawiONA"
08.25 „Zakochaj się w Polsce"
08.50 „Młodzież kontra, czyli pod ostrzałem"
09.40 „Było, nie minęło"
10.05 „Z Historią na Ty"
10.25 „Info Wilno"
10.35 „Gra słów. Krzyżówka"
11.00 „Słownik polsko@polski"
11.30 S. anim. „Agatka i Breloczek"
11.40 S. anim. „Reksio"
11.50 „Anna Dymna – spotkajmy się"
12.15 S. „M jak miłość"
13.05 „Dobre historie"
13.30 „Info Wilno"
13.40 „Rozmowa Dnia"
13.55 „Kamilianie" film dok.
14.45 „Kulturalnie mówiąc"
15.10 „Panorama litewska"
15.15 „Zaginione – odnalezione"
15.35 „Raport naukowy"
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego"
16.20 S. anim. „Agatka i Breloczek"
16.35 S. „Klan"
17.00 S. „Barwy szczęścia"
17.25 „Info Portal"
17.35 „Gra słów. Krzyżówka"
18.00 S. „Wiedźmin"
18.45 S. dok. „Notacje"
19.00 „Info Wilno"
19.25 „Studio Wilno"
19.45 S. „Na sygnale"
20.10 „Panorama litewska"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.05 S. „Mrok"
21.50 „Anna Dymna – spotkajmy się"
22.15 S. „M jak miłość"
23.00 „Info Wilno"
23.05 „Rozmowa Dnia"
23.20 „Dobre historie"
23.40 S. dok. „Notacje"
23.55 „Info Wilno"
00.20 „Studio Wilno"
00.40 „Było, nie minęło"
01.05 S. „Wiedźmin"
01.50 „Program informacyjny"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo"
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości"
9.00 S. „Soko Köln"
9.45 S. „Die RosenheimCops"
10.35 S. „Emeryci na tropie"
11.20 S. „Tandem"
12.15 „Zgaduj i zgaduj"
12.45 „Kto i dlaczego?"
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy"
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości"
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo"
16.20 „Czego nie mówić?"
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic"
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij"
18.00 „Kto i dlaczego?"
18.30 Ważna godzina
19.30 (Nie)emigranci
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Katastrofy Litwy
22.30 S. „Obsesja Eve"
23.15 S. „Narcos"

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry"
7.00 „Nie przy zdrowych zmysłach"
7.30 „Poważne sprawy"
8.00 Šeškinės 20
9.00 S. „Świeża krew"
10.00 S. „Potrzebuję miłości"
11.00 S. „Odległe miasto"
13.00 „Pani chłopka"
14.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
15.00 S. „Bajka nocy"
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE"
17.00 „U Edyty"
17.35 „Dobry wieczór, Litwo"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 „Poważne sprawy"
20.00 „Hasło"
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach"
21.30 Wiadomości
22.30 „Życie toczy się dalej" komedia
00.15 S. „FBI"

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 „Okno na władzę"
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Międzynarodowa konferencja naukowa „(re)SEARCH 2026"
11.00 Euromaxx
11.30 Międzynarodowa konferencja naukowa „(re)SEARCH 2026"
12.40 Trójkąt. Niezwykłe rozmowy
13.35 Kosmos, Ziemia, człowiek
14.00 Międzynarodowa konferencja naukowa „(re)SEARCH 2026"
15.30 „Bądź zdrowy!"
16.00 „Miasto i sanktuaria" film dok.
17.00 Bez maski
17.45 S. „Dziedzictwo"
18.30 „Historie rzeczy"
19.30 S. dok. „Ekskluzywne podróże"
20.15 „Euromaxx"
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Sisi"
22.20 Przypomnijmy
22.30 Odblaski
23.00 Dzień kultury
23.30 S. „Doc Martin"

6.00 „La Maistas. Italija"
7.00 „Vytaro ferma"
8.30 „BEZ TABU"
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej"
10.00 S. „W wirze miłości"
11.00 S. „Komisarz Rex"
12.00 S. „Dla dobra rodziny"
14.00 S. „Domenica Montero"
15.00 „Simpsonowie"
16.00 „Wiadomości TV3"
16.27 „Pogoda TV3"
16.30 „Pomoc TV"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 „BEZ TABU"
20.00 „Gwiazdy i gwiazdeczki"
21.30 „Wiadomości TV3"
22.30 „Taxi 4" komedia
00.20 S. „Prawo i porządek"

BTV

6.00 „Moja kuchnia najlepsza"
7.30 „Realna mistyka"
8.30 „Poniżej pokładu"
9.30 S. „Kod"
10.30 S. „Mentalista"
11.30 „Orły lombardu"
12.00 S. „911"
13.00 „Moja kuchnia najlepsza"
15.00 „Poniżej pokładu"
16.00 S. „Kod"
17.00 S. „Mentalista"
18.00 S. „CSI. Nowy York"
19.00 S. „S.W.A.T."
20.00 S. „Kobra"
21.00 „Anakondy: Polowanie na Krwawą Orchideę" thriller
22.55 „The Padre" dramat

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary"
07.30 Litwa na żywo
08.30 „Moje miejsce"
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Nieodkryta Rosja"
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Pyszne życie"
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary"
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 „Życie należy do ciebie" film dok.
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary"
20.00 Reporter
20.20 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja"
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Nowy dzień
00.00 „Moje miejsce"

VIASAT

06.15 S. „Walker, Texas Ranger"
07.25 „Wielka dziesiątka"
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
10.00 „Prawo i porządek"
11.00 „Na zdrowie"
13.00 S. „Domek szczęścia"
14.00 S „Walker, Texas Ranger"
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe"
17.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
19.00 „Skazani" dramat
20.00 „Prawo i porządek"
21.00 „Śmieć" film fab.
23.10 S. „Yellowstone"

6.00 S. „Kakawa"
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Leila"
10.00 „Velvet"
11.00 S. „Profesor T"

eprasa.pl 85a2df28eb

12.00 S. „Rezydent"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Specjalistka"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 S. „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 „Pierwsze randki"
19.00 S. „Rezydent"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Kardynał "
22.45 S. „Specjalistka"
23.50 S. „Death in Denmark"

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Kościół z bliska"
09.00 „Serwis Info"
09.20 S. „Zaraz wracam"
10.00 S. „Ranczo"
11.00 S. „Komisarz Alex"
12.00 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Maluchy z drugiej strony świata" film dok.
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 „Serwis Info"
16.35 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 S. „Klan"
19.40 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „Felicita"
22.05 „Wielki Test z Poradnika Bezpieczeństwa"
23.35 „Godziny strachu" film fab.

TVP KULTURA

07.05 „Tygodnik Kulturalny"
08.00 „Wydarzenie aktualne"
08.20 S. „Rawhide"
09.20 „Porozmawiajmy szczerze"
10.00 S. „Blisko, coraz bliżej"
11.25 „Bodo" dramat
13.20 „Jaki jest z bliska" film dok.
14.30 S. „Kosmos 1999"
15.30 S. „Blisko, coraz bliżej"
17.00 S. „Rawhide"
18.00 „W poszukiwaniu dobrego filmu"
18.45 „Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego"
22.15 „Wielki wóz" film fab.
00.00 „Królowa Margot" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Pożyteczni.pl"
08.00 „Rączka gotuje"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
12.50 „Przepis dnia"
13.00 „Serwis Info"
13.10 S. „Komisarz Alex"
14.05 S. „Ranczo"
15.00 „Młodzież kontra, czyli pod ostrzałem"
15.50 „Polacy Światu"
16.00 Serwis Info
16.10 „Kulturalni"
17.00 S. „Pan Mama"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 Teleexpress
18.20 Gra słów. Krzyżówka
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Oko na Wschód"
19.45 „Panorama"
20.20 „Niezwykłe miejsca"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Stulecie Winnych"
22.20 S. „Ojciec Mateusz"
23.05 „Notacje"
23.15 „Z Gliwic do Paryża Wojtek Pszoniak" film dok.
00.15 Panorama

TVP HISTORIA

07.10 „Był taki dzień"
07.15 „Słownik polsko@polski"
07.40 „Fake czy historia?"
08.15 „Na Tropach Historii"
09.15 „Rzecz Polska"
09.25 „Tajemnice kultowych seriali"
10.10 S. „Stawka większa niż życie"
11.00 „Flesz historii"
11.25 „Od stepów Kubania po Niepodległość" film dok.
12.15 „Wyspa Świętej Heleny" film dok.
13.10 „Oddałam Go Kościołowi" film dok.
14.00 „Życie w glinie wypalone" film dok.
15.05 S. „Stawka większa niż życie"
16.00 „Historia kuchni polskiej"
16.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
16.45 „Sensacje XX wieku"
18.50 S. „Wojenne dziewczyny"
19.35 S. dok. „Odnaleźć Zaginione"
20.00 „Historia Polski" film dok.
20.50 „Polska i świat z historią w tle"
21.10 S. „Sfora"
22.05 „Koło historii"
23.20 „Powrót Generała" film dok.
00.10 „Polskie 100 lat"
00.35 „Sensacje XX wieku"

TRWAM

00:10 Ratuję człowieka. Ludzie Kościoła wobec Zagłady
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Moja parafia
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Poznajemy Polskę
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Wykłady naukowe
06:30 Muzyczne chwile
06:50 Nędzarz i madame
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Zło dobrem zwyciężaj! Historia Mayerling
10:00 Papież Polak do Rodaków
10:30 Historia krzyża na Tarnicy
10:55 Święty na każdy dzień
11:00 Informacje dnia
11:15 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
11:45 Zew natury
12:10 Mocni w Wierze
12:35 Słowo życia
12:40 Ma się rozumieć
12:50 Święty na każdy dzień
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Głos serca
14:05 Słowo życia
14:10 Święty na każdy dzień
14:15 Misje Sióstr od Aniołów Kabuga, Rwanda
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Post Scriptum
16:00 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Jestem mamą
17:25 Przyroda w Obiektywie
17:40 Zdrowie z Bożej Apteki
18:00 Wierzę w Boga
18:30 Rajd Katyński
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Każdy maluch to potrafi
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Solidarność narodziny Wolności
23:15 Głos serca

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.00 „Stare dobre rzeczy"
12.00 „Łowcy staroci"
14.00 „Remonty gospodarstw"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Gorączka złota"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 85a2df28eb

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno"
06.50 „Studio Wilno"
07.15 „Zwierzaki Czytaki"
07.25 „Rozmowy na dwie głowy"
07.35 „eMOCje"
07.55 „Rączka gotuje"
08.25 S. dok. „Dzika Polska"
08.50 „Kwiatki Polskie duże"
09.35 „Było, nie minęło"
10.00 „Z Historią na Ty"
10.20 „Powiedz to po polsku"
10.25 „Info Wilno"
10.35 „Gra słów. Krzyżówka"
11.00 „Słownik polsko@polski"
11.25 „Zwierzaki Czytaki"
11.40 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?"
11.50 „Anna Dymna – spotkajmy się"
12.15 S. „M jak miłość"
13.05 „Ex Libris"
13.30 „Info Wilno"
13.40 „Rozmowa Dnia"
13.55 „Historia polskiego sportu" film dok.
14.45 „Niedziela z..."
15.30 „Jak to działa"
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego"
16.20 „Zwierzaki Czytaki"
16.35 S. „Klan"
17.00 S. „Barwy szczęścia"
17.25 „Info Portal"
17.35 „Gra słów. Krzyżówka"
18.00 S. „Janosik. Prawdziwa historia"
18.45 S. dok. „Notacje"
19.00 „Info Wilno"
19.25 „Studio Wilno"
19.45 S. „Na sygnale"
20.10 „Polska i świat z historią w tle"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.05 S. „Stulecie Winnych"
21.45 „Anna Dymna – spotkajmy się"
22.10 S. „M jak miłość"
23.00 „Info Wilno"
23.05 „Rozmowa Dnia"
23.15 „Ex Libris"
23.35 „Polska i świat z historią w tle"
23.50 „Info Wilno"
00.15 „Studio Wilno"
00.35 „Było, nie minęło"
01.00 „Pożyteczni.pl"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo"
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości"
9.00 S. „Soko Köln"
9.45 S. „Die RosenheimCops"
10.35 S. „Emeryci na tropie"
11.20 S. „Tandem"
12.15 „Zgaduj i zgaduj"
12.45 „Kto i dlaczego?"
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain"
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości"
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo"
16.20 „Czego nie mówić?"
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic"
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij"
18.00 „Kto i dlaczego?"
18.30 Ważna godzina
19.30 To nie jest takie proste
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „I gdzie dalej?"
22.30 S. „Obsesja Eve"
23.15 S. „Narcos"

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry"
7.00 „Nie przy zdrowych zmysłach"
7.30 „Poważne sprawy"
8.00 Od...do...
9.00 S. „Świeża krew"
10.00 S. „Potrzebuję miłości"
11.00 S. „Odległe miasto"
13.00 „Bogacz i biedaczka"
14.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
15.00 S. „Bajka nocy"
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE"
17.00 „U Edyty"
17.35 „Dobry wieczór, Litwo"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 „Poważne sprawy"
20.00 „Šeškinės 20"
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach"
21.30 Wiadomości
22.30 „Humane" thriller
00.25 S. „FBI"

LRT PLIUS

6.02 „Żyć na wsi jest dobrze"
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Pogoń. Vytis. Historie życia Białorusinów mieszkających na Litwie
13.00 Droga
13.30 Opera „Krótkie życie"
14.45 Moja Ojczyzna
15.00 S. dok. „Ekskluzywne podróże"
15.45 Euromaxx
16.00 „Miasto i sanktuaria" film dok.
17.00 Bez maski
17.45 Przeznaczenie
18.30 (Nie)emigranci
19.30 S. dok. „Ekskluzywne podróże"
20.20 „Niezwyciężalni
20.50 Liga Mistrzów FIBA. Grupa E.
21.00 „Zmartwychwstanie" film dok.
23.00 „Ptaki wędrowne"
23.30 S. „Doc Martin"

6.00 „Zagroda marzeń"
7.00 „Gwiazdy i gwiazdeczki"
8.30 „BEZ TABU"
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej"
10.00 S. „W wirze miłości"
11.00 S. „Komisarz Rex"
12.00 S. „Dla dobra rodziny"
14.00 S. „Domenica Montero"
15.00 „Simpsonowie"
16.00 „Wiadomości TV3"
16.27 „Pogoda TV3"
16.30 „Pomoc TV"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 „BEZ TABU"
20.00 „KK2"
21.30 „GOAL'as"
21.45 Mecz Ligi Mistrzów UEFA
23.50 S. „Prawo i porządek"

6.00 „Moja kuchnia najlepsza"
7.40 „Realna mistyka"
8.35 S. „Kobra"
9.30 S. „Kod"
10.30 S. „Mentalista"
11.30 „CSI. Nowy York"
12.30 S. „911"
13.30 „Moja kuchnia najlepsza"
15.00 „Poniżej pokładu"
16.00 S. „Kod"
17.00 S. „Mentalista"
18.00 S. „CSI. Nowy York"
19.00 S. „S.W.A.T."
20.00 S. „Kobra"
21.00 „Polowanie na Eagle One" film fab.
22.50 „Anakondy: Polowanie na Krwawą Orchideę" thriller

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary"
07.30 Litwa na żywo
08.30 „Moje miejsce"
9.30 Trzymajcie się
10.30 S. „Nieodkryta Rosja"
11.30 „Litwa na żywo"
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary"
15.30 „Lato na wzgórzu"
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 „Życie w biznesie"
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary"
20.00 Reporter
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja"
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo

06.00 S. „Walker, Texas Ranger"
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
10.00 „Prawo i porządek"
11.00 „Na zdrowie"
13.00 S. „Domek szczęścia"
14.00 S. „Walker, Texas Ranger"
17.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
19.00 „Skazani" dramat
20.00 „Prawo i porządek"
21.00 „Wielka Dziesiątka"
22.30 „Huragan" thriller
00.40 S. „Yellowstone"

6.00 S. „Kakawa"
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Leila"
10.00 „Velvet"
11.00 S. „Profesor T"
12.00 S. „Rezydent"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Specjalistka"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 S. „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 „Pierwsze randki"

eprasa.pl 85a2df28eb

19.00 S. „Rezydent"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Kardynał "
22.45 S. „Specjalistka"
23.50 S. „Kardynał"

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Rodzina (nie od) święta"
09.00 „Serwis Info"
09.20 S. „Zaraz wracam"
10.05 S. „Ranczo"
11.00 S. „Komisarz Alex"
12.00 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.40 „Magazyn Rolniczy"
14.00 „Maluchy z drugiej strony świata" film dok.
15.00 S. „Splątane losy"
16.10 „Serwis Info"
16.35 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 S. „Klan"
19.40 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „Felicita"
21.55 Piłka Nożna
00.05 „Komputery kontra przestępczość" film dok.

TVP KULTURA

07.20 „Hala odlotów"
08.10 „Którędy po sztukę"
08.20 S. „Rawhide"
09.25 „Tamte lata, tamte dni"
10.00 S. „Blisko, coraz bliżej"
11.30 „Młyn i krzyż" film fab.
13.15 S. dok. „Oni wszyscy byli w Montreux"
14.30 S. „Czterdziestolatek"
15.35 S. „Blisko, coraz bliżej"
17.05 S. „Rawhide"
18.05 „Kolekcja"
18.20 „Informacje kulturalne"
18.45 „Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego"
22.15 „Generał Nil" dramat
00.25 „Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego"
00.35 „Amy Winehouse: Live at the Porchester Hall" koncert
01.40 „Wielki wóz" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Przyrodnik na tropie"
08.00 „Okrasa łamie przepisy"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.35 „Polacy na ratunek Żydom"
12.50 „Niezwykłe miejsca"
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Stulecie Winnych"
14.05 S. „Stawka większa niż życie"
15.10 „Turystyczna jazda"
15.25 Kiedyś to było...
16.00 Serwis Info
16.10 „Lena na Bałkanach"
16.40 „Przez pamięć a zapomnienie"
17.05 „Moda na język polski"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 Teleexpress
18.30 „Gra słów. Krzyżówka"
18.50 Teleexpress Extra
19.15 23. Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera 2026
19.45 Panorama
20.20 „Niezwykłe miejsca"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Nad rozlewiskiem"
23.10 „Rozmowy (nie)wygodne"
23.45 „Polscy szpiedzy"

TVP HISTORIA

07.05 „Był taki dzień"
07.10 „Piosenką przez historię"
07.15 „Słownik polsko@polski"
07.40 „Fake czy historia?"
08.10 „Wojownicy czasu"
09.45 „Było, nie minęło"
10.10 S. „Stawka większa niż życie"
11.05 „Palace Krzyk przeszłości"
12.00 „Ostatni Cygan w Oświęcimiu" film dok.
12.50 S. dok. „Galeria Widmo"
13.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
13.55 „Syreni śpiew" film dok.
14.20 S. dok. „Kroniki Hitlera"
15.10 S. „Stawka większa niż życie"
16.05 „Moje sekrety. Jadwiga Barańska" reportaż
16.25 „Sensacje XX wieku"
17.10 S. dok. „Sensacje XX wieku"
18.40 S. „Wojenne dziewczyny"
19.20 „Piosenką przez historię"
19.30 „Fake czy historia?"
20.05 „Czarne tulipany" film dok.
20.55 „Ex Libris"
21.15 S. „Sfora"
22.10 „Bałtycki łańcuch, protest, który zmienił bieg historii" film dok.
23.00 „Prasa donosi"
23.05 „Ostatni szpieg" film dok.
23.55 „Zielony atrament" film dok.
00.45 „Sensacje XX wieku"

TRWAM

00:00 Słuszna walka
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Rajd Katyński
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Każdy maluch to potrafi
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Myśląc Historia
06:10 Odnaleźć siebie
06:20 Jestem mamą
06:35 Odpowiedzialni za Kościół
07:00 Wykłady z Kongresu "Katolicy a cielesność"
07:30 Lotte małopolska Inka wczoraj i dzisiaj
08:35 Zdrowie z Bożej Apteki
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Każdy maluch to potrafi
09:50 Słowo życia
10:00 Mocni Jego mocą
10:30 Sanktuaria polskie
10:50 Święty na każdy dzień
11:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
12:00 Muzyczne chwile
12:10 Mateczniki Polskości
12:25 Jestem mamą
12:40 Myśląc Historia
12:50 Odnaleźć siebie
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Głos serca
14:05 Tyle krzywdy
14:15 Misje Sióstr od Aniołów Nyakinama, Rwanda
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia
16:00 Brat Kalikst z Poczekajki
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Na zdrowie
17:30 Rozmowy o edukacji
18:00 Po stronie prawdy
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:20 Odnaleźć siebie
20:30 Bóg z nami
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Przetrwaliśmy
23:30 Jerzy Popiełuszko Posłaniec Prawdy

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
12.00 „Łowcy staroci"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Samochód marzeń"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 85a2df28eb

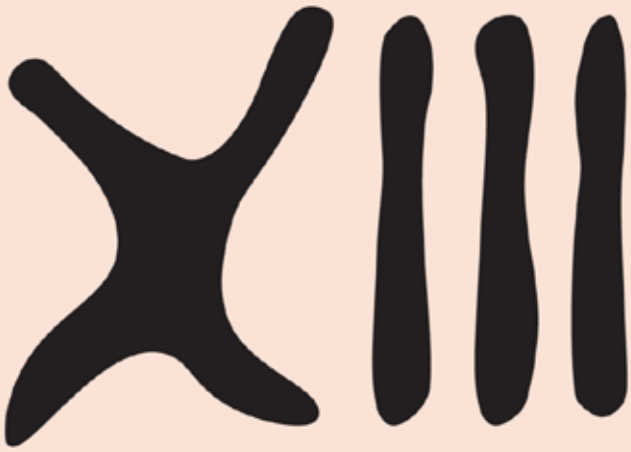

XIII DNI KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

BIAŁYSTOK • BRUKSELA
KRAKÓW • SUWAŁKI
TORUŃ • RABKA-ZDRÓJ

KIERUNEK:
WILNO

Artyści, teatr, muzyka i kino spotkają się w jednym miejscu.
17-29 listopada 2026
DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

WIĘCEJ INFORMACJI: WWW.POLSKIDOM.LT

ZADANIE DOFINANSOWANE W RAMACH SPRAWOWANIA OPIEKI
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NAD POLONIĄ I POLAKAMI ZA GRANICĄ W 2026 ROKU

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska"

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

eprasa.pl 85a2df28eb

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników. Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +37066685855

Kupię działkę w rej. wileńskim od 25 do 50 a, graniczącą z lasem. Może być z budynkiem mieszkalnym i/lub gospodarczym.
Kontakt: +370 678 52359

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

KLION UAB

Autoserwis Klion szuka ślusarzy-mechaników. Firma o stabilnej długiej historii. Praca w przyjaznym kolektywie. **Wypłata od 1200 do 3500 euro, procent od wykonanych prac, do 50 proc.**
Kontakt: +370 685 040 80, info@klion.lt.

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE, NA DREWNO, PORĘBY, ZIEMIĘ, ZAGRODY W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las (do 16 000 € za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

Największa w Europie sieć lombardów poszukuje kandydatów do pracy na stanowisku **PRACOWNIK LOMBARDU/KANTORU** w Wilnie oraz Kownie.

Oczekujemy:
• Znajomość języka polskiego;• Biegłej obsługi komputera;

Oferujemy:
Stałe zatrudnienie - umowa o pracę, gwarantowane wynagrodzenie podstawa + premia, bezpieczną pracę w bardzo dobrych warunkach w systemie 12 godzinnym (praca dzień na dzień – 15 dni w miesiącu), w miłej atmosferze.

Pensja: 1150-1500 € netto (na rękę).
Stanowisko pracy przy obsłudze klienta.

Zapewniamy: praktyczne oraz merytoryczne przygotowanie do pracy poprzez szkolenie lombardowe, złotnicze oraz kurs kasjera walutowego, stałą, pewną pracę, możliwość awansu.
Miesięczne płatne szkolenie (zapewniamy transport oraz nocleg) w Suwałkach lub Augustowie.

Kontakt:
Oferty, CV wraz ze zdjęciem proszę przesyłać na e-mail: **baltic@loombard.pl**
W przypadku zainteresowania skontaktujemy się z Państwem i zaprosimy na rozmowę kwalifikacyjną.

KURIER WILEŃSKI

Prenumerata 2026

Na kolejny miesiąc trwa do 28 dnia każdego miesiąca

Wydanie codzienne (kod 0044)
Na miesiąc 10,00 €
Na 3 miesiące 28,00 €
Na 6 miesięcy 54,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)
Na miesiąc 4,00 €
Na 3 miesiące 11 €
Na 6 miesięcy 21,00 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów

Wydanie codzienne (kod 0227)
Na miesiąc 9,00 €
Na 3 miesiące 25,00€
Na 6 miesięcy 49,00€

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne
Na miesiąc 20 €
Na 6 miesięcy 120 €

Wydanie magazynowe
Na miesiąc 10 €

„Kurier Wileński" można zaprenumerować:
- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Informacja pod nr. tel. (8-5) 260 84 44, Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius, kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

eprasa.pl 85a2df28eb

Barbie poświęcona piosenkarce Celine Dion

Zabawkowy gigant Mattel zdecydował się uhonorować Celine Dion poświęconą jej lalką Barbie. Nowa kolekcjonerska zabawka odtwarza wizerunek piosenkarki z gali rozdania Oscarów w 1998 r., gdzie zaśpiewała swój hit „My Heart Will Go On" z filmu „Titanic".
Pochodząca z kolekcji „Barbie Signature" plastikowa miniatura Dion, która trafiła już do sprzedaży, ubrana jest w niebieską kreację z trenem i długimi rękawami projektu Michaela Korsa. Ma na sobie także naszyjnik inspirowany słynnym Sercem Oceanu — fikcyjnym diamentem, który przewija się w fabule filmu Camerona.
Fot. Georges Biard, CC BY-SA 3.0

Mroczna historia niezwykłej „Wyspy Lalek"

Ukryta wśród kanałów stolicy Meksyku Wyspa Lalek to jedno z najmroczniejszych miejsc na Ziemi. Tam, przez wiele lat, pewien pustelnik wieszał na gałęziach zniszczone lalki. Te setki okaleczonych i wiszących na drzewach zabawek były próbą uciszenia ducha utopionej dziewczynki. Do dziś Isla de las Muñecas przyciąga ciekawskich z całego świata.
Historia „Wyspy Lalek" związana jest z postacią Don Juliana Santany Barrery — pustelnika i dawnego dozorcy wyspy. Według miejscowych opowieści, to właśnie on w latach 50. XX wieku natknął się na ciało utopionej dziewczynki w jednym z kanałów. Znalazł też unoszącą się na wodzie lalkę, którą — jak wierzył — zostawił po sobie duch dziecka. Przekonany, że zabawka jest czymś więcej niż tylko plastikowym przedmiotem, Don Julian powiesił ją na drzewie, by „ukoić ducha utopionej dziewczynki" i odpędzić złe moce. Z czasem powstała niezwykła kolekcja.

Niedźwiedź odwiedził kalifornijską bibliotekę

W środę 14 października, dokładnie w 100. rocznicę wydania „Kubusia Puchatka" nietypowy czytelnik odwiedził filię Biblioteki Mammoth Lakes w Kalifornii. Po wejściu, niedźwiedź od razu udał się do pomieszczenia socjalnego. Poczęstował się masłem orzechowym, kilkoma kubeczkami brzoskwini, garścią ciastek i — oczywiście — słoikiem miodu.
Syty niedźwiedź zrobił sobie jeszcze pełen obchód biblioteki, przeglądając nowości wydawnicze i zaglądając do punktu informacyjnego, po czym — widocznie zadowolony ze swojej wizyty — opuścił budynek i udał się w dalszą drogę.
Fot. Pixabay

Fotomigawka

Prezentacja nowej kolekcji ubrań projektantki Agnė Kuzmickaitė **Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA**

eprasa.pl 85a2df28eb